महालेखापरीक्षकको

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

आँबुखैरेनी गाउँपालिका

तनहुँ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

आँबुखैरेनी गाउँपालिका

तनहुँ

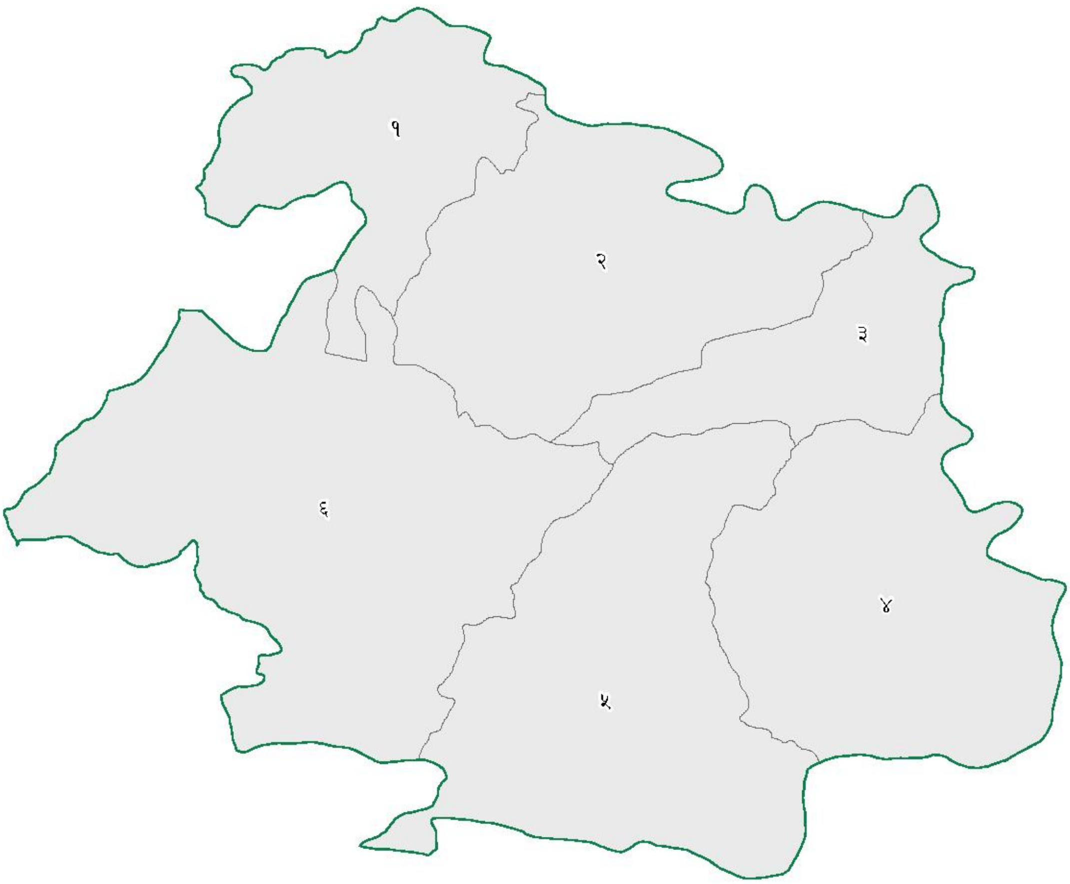

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

आँबुखैरेनी गाउँपालिका

तनहुँ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान बर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनौट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी वेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फस्योंट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन पार्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)
महालेखापरीक्षक

२०७९ चैत्र

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल

Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय गण्डकी

पत्र संख्याः २०७९।८०

च.नं.१०१ मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्ष ज्यू,

आबुखैरेनी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,

तनहुँ ।

कैफियत सहितको राय

हामीले गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।

२. लेखापरीक्षणबाट रू १ करोड ३२ लाख ६१ हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये प्रतिक्रियाबाट रु ५२ लाख ७१ हजार फर्स्यौट भई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू ३३ लाख ८१ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू ३८ लाख ७८ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु ३ लाख र पेश्की रू ४ लाख ३१ हजार रहेको छ ।पालिकाको गतवर्ष सम्म रु १० करोड ६० लाख ६१ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु ११ करोड ४० लाख ५१ हजार रहेको छ।गाउँपालिकाको बेरुजू वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजू स्थिति एवं प्रारम्भिक प्रतिवेदनको प्रतिक्रियाबाट लगत कट्टा गरिएको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।

३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(जयराम घिमिरे)

नायब महालेखापरीक्षक

आबुखैरेनी गाउँपालिका, तनहुँ

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७८।७९

१.१. बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
३२	४२	१३२६१	०	५	५२७१	३२	३७	७९९०	३३८१	३००	३८७८	०	०	४१७८	४३१

१.२ प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट गरिएका दफाहरुको स्विकृत विवरण

क.सं	प्रारम्भिक प्रतिवेदनको दफा नं.	छोटकरी व्यहोरा	रकम रु.
१	२४	मनकामना निर्माण सेवा को ३४०३७२३ आन्तरिक आय असुल गर्ने बाँकी रहेकोमा असुल भई आएकोले सम्परीक्षण गरिएको ।	३४०३७२३
२	२७	विभिन्न विद्यालयलाई छात्रवृत्ति रकम बढी निकासा भएकोमा असुल भई आएकोले संपरिक्षण गरिएको	१०६९९००
३	५४	विभिन्न कर्मचारीहरुको पारिश्रमिक कर रु ५००६२। असुल गर्नुपर्नेमा रु ८४६१ असुल भई आएकोले रु ८४६१ संपरिक्षण गरिएको रु	८४६१
४	४१	सौर्य बत्ति जडानको प्रमाण पेश भई आएकोले रु ७८८८९७।संपरिक्षण गरिएको रु	७८८८९७

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७८।७९

(रु. हजारमा)

पालिकाको नाम	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
आबुखैरेनी गाउँपालिका	१०६०६१	०	०		०	७९९०	११४०५१

आर्थिक कारोबारको स्थिति

कार्यालय र स्थान : आँबुखैरेनी गाउँपालिका, तनहुँ

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	गोपिकृष्ण अर्याल	२०७८-१०-५	
कार्यालय प्रमुख	Bishnu Prasad Sharma	२०७९-४-१५	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	नारायण ढकाल	२०७९-६-२	हाल सम्म कार्यरत
		बेरुजु रकम	७,९९०,२८६

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		१६,१७,६०,९४७	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	२९,३२,३३,४५४	**चालु खर्च**	२५,३३,४३,०५१
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१,१०,१८,०००	**पूँजीगत खर्च**	१९,११,४३,११४
राजश्व बाँडफाँट	८,२०,६४,७७१	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	७५,२४,०७८

आन्तरिक आय	५,२५,७०,३९१		
अन्य आय	०		
कुल आय	४३,८८,८६,६१६	कुल खर्च	४५,२०,१०,२४३
बाँकी मौज्दात		१४,८६,३७,३२०	

क्रम	भौ नं	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचय** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता उत्तरदायित्व पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत ६ वडा ३५ सभा सदस्य १२८ व.कि.मि.क्षेत्रफल र २०७६८ जनसंख्या रहेको छ ।	
२			**लेखापरीक्षणको क्रममा असुली** घटि कट्टा भएको पारिश्रमिक कर रकम रु १२६४५। लेखापरीक्षणको क्रममा असुल भएको।	
३			**लेखापरीक्षण** लेखापरीक्षणमा पेश भएको आर्थिक कारोवारसंग सम्वन्धि प्राप्त जानकारी अनुसार स्वीकृत भएको लेखापरीक्षण योजना बमोजिम विश्लेषण नमुना छनौट लिखित प्रतिनिधित्व पत्र लेखापरीक्षण नीति मानदण्ड मार्गदर्शन निर्देशन र लेखापरीक्षण सीमा समेतको आधारमा परीक्षण गरी तयार गरिएको लेखापरीक्षण प्रारम्भिक प्रतिवेदनको मस्यौदा व्यवस्थापनसंगको वहिर्गमन वैंठकमा छलफल गरी कायम भएका व्यहोरा सहितको लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षण निश्कर्ष सहितको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोवार र वित्तिय विवरणको सम्पूर्ण जिम्मेवारी व्यवस्थापनको रहेको छ ।	

४

वित्तिय प्रतिवेदन

प्राप्ती भुक्तानी हिसाव					
विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.			
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		५१७५१५०८०	४३०४१७१६७		४३०४१७१६७
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		४९९२०३७३०	४१९४७५५६३	०	४१९४७५५६३
११००० कर	११	८५३६७०००	८२०६४७७१	०	८२०६४७७१
१३००० अनुदान		३२३४८४०००	२८३५६१५७७	०	२८३५६१५७७
संघीय सरकार	१२	३००१६६०००	२७००३३४५३	०	२७००३३४५३
प्रदेश सरकार	१२	२१०१८०००	११०१८०००	०	११०१८०००
जनसहभागिता		२३०००००	२५१०१२३	०	२५१०१२३
१४००० अन्य राजस्व		८९९५२७३०	५२५७०३९१	०	५२५७०३९१
१५००० विविध प्राप्ति		४०००००	१२७८८२३	०	१२७८८२३
ख. अन्य प्राप्ति		१८३११३५०	१०९४१६०४		१०९४१६०४
कोषहरु		१८३११३५०	७३७५६६५	०	७३७५६६५
धरौटी			३५६५९३९	०	३५६५९३९
भुक्तानी (ग+घ)		६६७९५४६५३	४४४४८६१६५		४४४४८६१६५
ग. भुक्तानी (सञ्चित		६४९६४३३०२	४३३६९२३०७		४३३६९२३०७

कोषबाट)					
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१६४५६२०००	१४६९५६७२८	०	१४६९५६७२८
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	१५८६१६५७२	९०१८०१५६	०	९०१८०१५६
२५००० सहायता (Subsidy)	१८	४०००००		०	
२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	५२०००००	४०६८७८०	०	४०६८७८०
२८००० अन्य खर्च	१८	३१५००००	१३४३५२८	०	१३४३५२८
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	३१७७१४७३०	१९११४३११४	०	१९११४३११४
घ. अन्य भूक्तानी		१८३११३५०	१०७९३८५८		१०७९३८५८
कोषहरु		१८३११३५०.५८	८३३३९०९	०	८३३३९०९
धरौटी		०	२५०६४१६	०	२५०६४१६
कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी			-४६,४६७		-४६,४६७
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		-१५०४३९५७२	-१४०६८९९७		-१४०६८९९७
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			१६२७६०९४७		१६२७६०९४७
वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)		-१५०४३९५७२	१४८६९१९४९		१४८६९१९४९
बैंक तथा नगद बाकी	२४		१४८६३७३२०		१४८६३७३२०

५			**आन्तरिक नियन्त्रण** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन · स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 11 अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन । · पालिकाले २०७८।७९ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची २११ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन । · पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यिवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन। · कार्यालयको श्रेष्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन । · अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । · स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७१ मा गाउपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिकवार्षिकरणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन । · स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाब्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन । · दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन । · जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन। · मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २053 को नियम ६ (क) मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिएको तथा इ टीडिएस नगरेको पाइयो। · कुनै रकमको भुक्तानी दिंदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन । · ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन।	

			· स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । · स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 7(2) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाएको पाईएन · स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २७ बमोजिम स्थानीय तहले भू-जोखिम संवेदनशीलताका आधारमा जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड तोक्नुपर्ने र त्यस्तो मापदण्डको अधीनमा रही तोकेको क्षेत्रमा मात्र भवन निर्माण गर्न स्वीकृति दिन सक्ने व्यवस्था भएकोमा यस स्थानीय तहले जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड बनाई लागू गरेको देखिएन । · संस्था दर्ता ऐन २०३४ दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न समिति गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । · सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्ययअपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन। · वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन ।शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला व्यबस्थापन स्थल पहिचान एबं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन । · सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । · निजामती सेवा ऐन 2049दफा ५ (क) वमोजिम कर्मचारीहरुको कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन । · आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ९ (६) बमोजिम नगद प्राप्त हुने रकम दैनिक रुपमा दाखिला गर्नुपर्ने र दैनिक रुपमा बैंक दाखिला गर्न नसकिने भएमा कार्यालय प्रमुखले कारण उल्लेख गरी सात दिन भित्र बैंक दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा स्थानीय तह अन्तरगतका वडाहरुले कतिपयले पन्ध्र दिन महिना दिन र कतिपयले २ देखि ३ महिना पछि मात्र दाखिला गर्ने गरेको · विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले गरेको कामको वार्षिक प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको नदेखिएको · वातावरण संरक्षण ऐन२०७६ को दफा ३ मा स्थानीय तहलेनियमावलीको अनुसूची वमोजिम सडकहरु निर्माण१०० मि सम्मको पुललिफ्ट सिँचाइसडक स्तरोन्नती लगायतका कार्यमा वातावरणीय अध्ययन गर्नुपर्ने र नगरेमा दफा ३५ वमोजिम रु= ५ लाख सम्म जरिवाना हुने व्यवस्था भएकोमा स्थानीय तह आफैले पालना नगरेको तथा गराएको अभिलेख नराखेको · स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन २०७४ को दफा ९७ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सो को अभिलेख नराखेको	

· सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्नुपर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोड भन्दा बढीको खरिद गर्दा गूरुयोजना तयार गर्नुपर्ने र नियम ८ ले वार्षिक १० लाख भन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा वार्षिक खरिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न शिर्षक अन्तर्गत पुँजिगत बजेट अन्तर्गतको रु १९ करोड ११ लाख ४३ हजार खर्च गरेकोमा खरिद योजना तथा खरिदको गुरुयोजना नबनाई खर्च गरेको देखियो । अत पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना तथा खरिद गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित किसिमले प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।

· निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ७२ (ख) बमोजिम कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ । पालिकाले गाउँपालिका र स्वास्थय तर्फका कर्मचारीहरुको तलबी प्रतिवेदन पारित नगराई तलब खर्चमा रु १३ करोड ३६ लाख १५ हजार खर्च गरेको छ । तलबी प्रतिवेदन पारित नहुँदा ग्रेड समेत यकिन गर्न सक्ने आधार देखिएन ।तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नु पर्दछ

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी दीगो र भरपर्दो बनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई बमोजिमको कार्य भएको देखिएन । सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवाफदेहिता र पारदर्शिताको प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ ।

· स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमाकार्यान्वयनआर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका २०७४ को बुँदा नम्बर २.९ मा गाउँ । नगर सभाबाट स्वीकृत बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि समय सीमा सहितको कार्ययोजना बनाई कार्य सम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँ । नगर सभाबाट स्वीकृत बजेट रु ६४ करोड ९६ लाख ४३ हजार समय सीमा सहितको कार्ययोजना बनाएको देखिएन । स्वीकृत बजेटको समय सीमा सहितको कार्ययोजना नबनाउँदा बजेट कार्यान्वयन प्रभावकारी नहुन सक्छ । स्वीकृत बजेट कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन समय सीमा सहितको कार्ययोजना बनाई बजेट कार्यान्वयन हुनु पर्दछ ।

तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने

			देखिन्छ ।	
६			**वित्तिय विवरण** स्थानीय सरकार संचालन ऐन२०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्यवयको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकीय अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणलीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन् · स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम संचित कोषवाट भएको खर्च तथा खर्च नभइ वाँकी रहेको रकम स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन भने स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (NPSASअनुरूप)म ले प फा नं २७२ ले समेत आय व्ययको यथार्थ चित्रण गर्न सकेको छैन । · स्थानीय तहले खाता अनुसारको बैंक समायोजन हिसाब खाता राखेको छैन । जसबाट स्थानीय तहको असार मसान्तको बैंक मौज्दात र श्रेस्ताको मौज्दातमा फरक देखिएको छ । · स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन२०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS basedढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन । · एकिकृत आर्थिक संकेत वर्गिकरण तथा व्याख्या २०७४ अनुसार चालू र पुजीगत शिर्षकमा रकम विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्नेमा कतिपय कार्यक्रम चालुवाट गर्नुपर्नेमा पुजीगत शिर्षक र पुजीगत शिर्षकवाट गर्नुपर्नेमा चालु शिर्षकवाट खर्च भएकोले उक्त व्याख्या अनुसार वजेट तयार तथा कार्यान्वयन भएको छैन । अतः खर्च शिर्षकले यथार्थ शिर्षकगत खर्च रकमको विवरण दिन सक्ने अवस्था रहेन । · पालिकाले पेश गरेको विवरण अनुसार विविध खर्च खातामा बैक अनुसार रु ३५१००३१। रहेकोमा स्रोता अनुसार ९३८०७२३। रहेको बैक र स्रोस्तामा अनुसारमा फरक ५८७०६९२।रहेकोमा यस सम्बन्धमा पालिकाले एकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ।	

७

चौमासिक पुँजिगत खर्च

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र त्रैमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।कार्यलयले उपलब्ध गराएको वित्तिय प्रतिवेदन बमोजिम चौमासिक रुपमा खर्चको विवरण अनुसार चौमासिक पुजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।कुल खर्च मध्ये तेस्रो चौमासिकमा मात्र ७९ प्रतिशत खर्च भएको विवरण पेश भएको छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आर्थिक बर्षको अन्तमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ

रु हजारमा

क्र.सं.	बजेटउपशीर्षक	बजेटरखर्च		प्रथमचौमासिक		दोस्रोचौमासिक		तेस्रोचौमासिक		असारको
		बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	बजेट	खर्च	खर्च
१	पुजीगत	३१७७१४	१९११४३	५६९६१	१९९४६	१३२०००	२१६५९	८७७५६	१४९५३६	७८१९२
खर्च प्रतिशत			६०		१०		११		७९	४१

८

क्षेत्रगत बजेट

स्थानीय तहको एकीकृत समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

सि.नं.	**क्षेत्र/उप क्षेत्र**	**विनियोजन**	**खर्च**	**कुल खर्च मध्ये खर्च (%)**
१	आर्थिक विकास	५४७२५०००	२१६३६१७१	५
२	सामाजिक विकास	२३६३५९०००	१९६७४३१४०	४५
३	पूर्वाधार विकास	२२९४००७३०	१३१६९९९११	३०

४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	१४९३२०००	६६२७७३८	२
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	११४२२६५७३	७६९८५३४९	१८
कुल जम्मा		६४९६४३३०३	४३३६९२३०८	१००

उल्लिखित विवरण अनुसार पुर्वाधार विकासमा कुल खर्चको ३० % रहेको छ भने सामाजिक विकासमा ४५ खर्च भएको देखिएको छ । पूँजीगत खर्चमा वृद्धि गरी लक्षित उद्धेश्य हासिल गर्नुपर्दछ ।,

९

अवण्डा बजेट

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ बमोजिम स्थानीय आर्थिक अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तयार गरी स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारणका आधारमा अबण्डा नराखी आय–व्ययको अनुमान पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ भने अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा २७ मा सन्चित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम वाहेकका अन्य रकम आफ्नो वजेटमा व्यवस्था गरी सम्वन्धित व्यवस्थापिकावाट त्यस्तो वजेट स्वीकृत भएपछि मात्र खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले संघिय तथा प्रदेश समपुरक योजना तथा गत आ व सम्झौता भएको योजनाहरुको लागि भनि योजना अनुसार बजेट विनियोजन नगरि एकमुष्ठ रु ४ करोड विनियोजन गरि रु १ करोड ७१ लाख ७५ हजार खर्च गरेको छ। बजेट अबण्डाको रुपमा राखी खर्च गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

रु हजारमा

कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	**स्रोत**	**विनियोजन**	**खर्च**	**खर्च (%)**
सघिय तथा प्रदेश समपुरक याेजनाकाे लागी समपुरक बजेट	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५०००	५७९५	२३.१८

			<table><tr><td>गत आ व मा सम्झँैता भइ याे आ व मा काम सम्पन्न झएका याेजना हरू</td><td>आन्तरिक श्रोत</td><td>१५०००</td><td>११३८०</td><td>७५.८७</td></tr></table>	
१०			**सेवा प्रवाह** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ मा पालिका तथा वडा कार्यालयको काम कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष जन्म दर्ता ३८७ मृत्यु दर्ता १८४ वटा नागरीकता शिफारिश ३८१ वटा र अन्य २५६ वटा दर्ता तथा सिफारीस गरी सेवा प्रवाह गरेको देखियो । पालिकाले सम्वन्ध विच्छेद नाता प्रमाणित घरबाटो सिफारिश पारिवारिक लगतको अभिलेख आदिको सम्बन्धमा अभिलेख राखेको छैन भने स्थानीय तथ्यांक सम्वन्धी नीति कानून तथा मापदण्ड समेत वनाएको छैन । ऐन बमोजिम कानून वनाई सोको अभिलेख व्यवस्थित गर्नु पर्दछ	
११			**न्यायिक समिति** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी १ रहेको र यो बर्ष १० मुद्दा दर्ता भएकोमा ९ वटा फछ्र्यौट भई २ बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।	
१२			**नक्सा पास** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २७ मा स्थानीय तहले नक्सापास गर्नुपर्ने र नक्सापास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने उल्लेख छ । यस पालिकावाट आ-व- २०७८।७९ मा ६७ वटा घरको नक्सापासको लागि निवेदन दिएकोमा ५५ लाई अस्थायी अनुमति दिएको छ भने अभिलेखिकरण १९ वटा घरको घर सम्पन्न प्रमाणपत्र दिएको देखिन्छ। । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रिभत्रको धेरै घरहरु बनेको अवस्थामा समेत नक्सा पास गरेको पाइएन । सो को अभिलेख तथ्यांकको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।	

<table>
<tr><td>१३</td><td></td><td></td><td>करार सेवा

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी कर्मचारी तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने तथा उपदफा (८) मा नगर प्रहरी सवारी चालक माली वगैंचे चौकिदार कार्यालय सहयोगी आदिको पद वाहेक अन्य पद तथा सेवामा करारवाट पदपूर्ति गर्न नसकिने कानूनी व्यवस्था रहेको छ। यस सम्वन्धमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले २०७४।१२।१४ मा जारी गरेको स्थानीय तहमा करारमा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि २०७४ मा स्वीकृत दरवन्दी भन्दा वाहिर अन्य रुपमा कर्मचारीहरु राखी तलब भत्ता वा पारिश्रमिक भुक्तानी गर्न नमिल्ने र त्यस्तो कार्य प्रचलित कानून विपरित हुने हुँदा भुक्तानी गर्ने पदाधिकारीवाट असुल उपर हुने व्यहोरा उल्लेख छ।पालिकाले कारार सेवा बाट लिन सकिने पद बाहेकको पदमा २६ जना करारमा कर्मचारी पदपुर्ति गरि रु ८९८५२६०।खर्च लेखेको पाइयो।पालिकाले लोकसेवा बाट कर्मचारी माग गरि पदपर्ति गर्नुपर्नेमा सो नगरि कारार बाट पदपुर्ति गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१४</td><td></td><td></td><td>शिर्षक फरक पारि खर्च

एकिकृत आर्थिक संकेत वर्गिकरण र व्याख्या २०७४ मा खर्च शिर्षक उल्लेख गरेको र सोहीअनुसार खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले खर्च शिर्षक फरक पारी खर्च गरेको कारण देहायअनुसारको रकम फरक परेको छ । शिर्षक फरक पारी खर्च गर्नु वित्तीय अनुसासनको उल्लंघन गर्नु हो। यस सम्वन्धमा छलफल गर्दा पालिकाले वजेट वनाउदा करार सेवामा रकम नराखी पारिश्रमिक कर्मचारी शिर्षकमा नै करारका कर्मचारीको लागि वजेट राख्दा उक्त शिर्षकवाट नै तलव भुक्तानी गर्नुपरेको कार्यालयले जनाएको छ। वजेट वनाउने वेलामा विशेष ध्यान दिइ खर्च शिर्षक मिल्ने गरी तयार गरी खर्च गर्नुपर्ने देखिन्छ। कार्यालयले यसमा सुधार गर्नुपर्दछ।

<table>
<tr><th>भौ नं</th><th>खर्चको व्यहोरा</th><th>खर्च गर्नुपर्ने शिर्षकको नाम</th><th>खर्च गरेको शिर्षकको नाम</th><th>खर्च रकम</th></tr>
<tr><td>१४</td><td>गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब</td><td>करार सेवा शुल्क</td><td>पारिश्रमिक कर्मचारी</td><td>२३२५५२०</td></tr>
<tr><td>५४</td><td>गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब</td><td>करार सेवा शुल्क</td><td>पारिश्रमिक कर्मचारी</td><td>८०३८४६</td></tr>
<tr><td>१०८</td><td>गाउँपालिका तर्फ करारको</td><td>करार सेवा शुल्क</td><td>पारिश्रमिक कर्मचारी</td><td>४२५४००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

	कर्मचारीको तलब			
११६	गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब	करार सेवा शुल्क	पारिश्रमिक कर्मचारी	७५२४६०
२५३	गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब	करार सेवा शुल्क	पारिश्रमिक कर्मचारी	४५७४००
३२५	गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब	करार सेवा शुल्क	पारिश्रमिक कर्मचारी	४५७४००
४००	गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब	करार सेवा शुल्क	पारिश्रमिक कर्मचारी	४४७४००
५३१	गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब	करार सेवा शुल्क	पारिश्रमिक कर्मचारी	९०३३३०
५७९	गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब	करार सेवा शुल्क	पारिश्रमिक कर्मचारी	९४७३३०
५८५	गाउँपालिका तर्फ करारको कर्मचारीको तलब	करार सेवा शुल्क	पारिश्रमिक कर्मचारी	४२५४००
	जम्मा			**७९४५४८६**

१५ **अनुगमन तथा भ्रमण खर्च**

भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को नियम २१ मा भ्रमण खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण गरेपछि सो को अभिलेख अनुसूची ६ को ढाँचामा राख्नुपर्ने तथा भ्रमणलाई विश्वसनीय वनाउन आवस्यकता अनुसार आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको थप व्यवस्था गर्नुपर्ने उल्लेख छ । नियम १९ मा जिल्लाभित्रको ठाउँको दुरीको विवरण राख्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यस वर्ष विषयगत शिर्षक तथा कन्टिन्जेन्सी वाहेक चालू खर्च शिर्षकवाट रु २० लाख ६५ हजार खर्च लेखेको छ तर भ्रमणको उद्धेश्य अनुगमन तथा भ्रमण प्रतिवेदन भ्रमण अभिलेख दुरीको विवरण सवारी साधनको टिकट

			आदि राखेको छैन । जसले गर्दा अनुगमन तथा भ्रमणको सहि सदुपयोग भएको छ भन्ने आधार रहेन । यसमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
१६			**बजेट संशोधन** स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन २०७४ को दफा ७९ मा कार्यपालिकाले स्वीकृत वार्षिक वजेटको कुनै शीर्षकवाट पूँजीगत शीर्षकमा पच्चीस प्रतिशतमा नवढाइ रकमान्तर गर्न सक्ने उल्लेख छ।जस अनुसार चालुमा रकमान्तरवाट थप गर्न मिल्ने व्यवस्था गरेको देखिदैन। कार्यालय बाट प्राप्त विवरण अनुसार रु १० करोड २१ लाख २१ हजार रकमान्तर गरेको छ। जसबाट १८ वटा योजना बाट १५९ वटा योजनामा रकमान्तर गरेको पाइयो। यसरि टुक्रा टुक्रा योजना पारि रकमान्तर गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ। रकमान्तरवाट पदाधिकारी सुविधा आर्थिक सहायता विविध खर्च अनुगमन भत्ता तथा अन्य शिर्षकमा थप गरि रकमान्तर गरेको देखिएको छ।बजेट टुक्रा टुक्रा पारी धेरै आयोजना तथा कार्यक्रममा रकमान्तर गरेको छ। ऐन अनुसार चालुमा रकमान्तर गर्न पाइने उल्लेख नभएकोमा चालुमा रकमान्तर गरि अतिरिक्त रकम थप गर्नु उचित देखिएन। चालुमा हुने रकमान्तरमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।	
१७			**आर्थिक सहायता** सरकारको बार्षिक कार्यक्रममा परेका बाहेक कुनै पनि सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थालाई आर्थिक सहायता र अनुदान नदिने तोकिएको मापदण्ड भित्र रहेर मात्र क्षतिपूर्ति आर्थिक सहायता तथा औषधी उपचार खर्च वापत आर्थिक प्रदान गर्ने यस्तो सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको अभिलेख राखी एउटै व्यक्ति वा संस्थालाई दोहोरो सहायता उपलव्ध गराउन नहुने व्यवस्था सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता र प्रभावकारीता कायम गर्ने सम्वन्धी नीतिगत मार्गदर्शन २०७५ मा उल्लेख छ।साथै उपरोक्त व्यवस्था प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहका सवै कार्यालयहरु सवै पदाधिकारी एंव कर्मचारीहरुले पालना गर्नुपर्ने उक्त मार्गदर्शनमा उल्लेख छ।न्युन आय हुनेहरुको लागि सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत रु १० लाख खर्च गरेको छ।पालिकाले आर्थिक सहायता वितरण गर्नुपुर्व पालिकाले आर्थिक सहायता मापदण्ड एंव कार्यविधि तयार नगरेको ठुलो रकम आर्थिक सहायताको रुपमा व्यक्ति तथा संस्थालाई वितरण गर्न गरेको आर्थिक सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको लगत राख्ने नगरेको तथा पालिकाले आर्थिक सहायता एंव अनुत्पादक चालु प्रकृतिका खर्चमा कटौती नगरी पूँजिगत खर्चको हिस्सा बढाउन सक्ने अवस्था छैन।उत्पादनशिल क्षेत्रमा लगानी नगरी आर्थिक बृद्धि हासिल गर्न नसकिने भएकोले यस्ता प्रकृतिका खर्चमा कटौती गर्नुका साथै तोकिएको मापदण्ड भित्र रहेर मात्र क्षतिपूर्ति आर्थिक सहायता र औषधी उपचार खर्च लेख्नुपर्ने देखिन्छ।	
१८			**विविध तथा खाना खर्च** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावलि २०७७ को नियम ३९ मा सरकारी रकम खर्च गर्दा सो खर्चलाई पुस्ट्याई गर्ने प्रमाण कागजात समेतको लेखा राख्नुपर्ने एवंम नेपाल सरकारले जारी गरेको सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता कायम सम्बन्धी मापदण्ड २०७७ को दफा ३	

			मा सार्वजिनक निकाय तथा सार्वजिनक पद धारण गरेको व्यक्तिले सरकारी कामको सिलसिलामा खर्च गर्दा कार्यालय समान मसलन्द पानि बिजुली इन्धन विविध खर्च लगायतका शिर्षकमा खर्च गर्दा मितव्ययि कायम हुने गरि खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले खाना खाजा तथा अतिथि सत्कारको लागि रु २५ लाख ६२ हजार खर्च गरेको छ। लेखापरिक्षणको क्रममा नमुना छनोटको आधारमा हेर्दा स्पष्ट्र प्रयोजन र आधार नखुलाई खर्च गरेको देखिन्छ।	
१९			**योजना कार्यन्वयन** , स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरुप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा वजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालिन उपलव्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ ।यस वर्ष उपभोक्ता समितिमार्फत भएका कामका योजनाहरु देहायअनुसार छन्ः	

क्र सं	विवरण	योजना संख्या	रकम
१	रु १ लाख भन्दा कमका योजना	१२	८८५०००
२	रु एक लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना	१९२	५४२४१५००
३	रु ५ लाख एक देखि १० लाख सम्मका योजना	४७	३४५२५०००
४	दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना	२९	३८९५००००
५	५० लाख भन्दा माथिका योजनाहरु	१	१२७०००००

२०			**समानिकरण अनुदान बाट चालु प्रकृतिको खर्च** अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा २१ (४) मा स्थानीय तहले आफुले उठाएको आन्तरिक आय र राजस्व वाँडफाँटवाट प्राप्त	

हुने रकमवाट प्रशासनिक खर्च पुग्ने गरी राजस्व र व्ययको विवरण पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ भने दफा २८ मा अनुदान जुन प्रयोजनको लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनको लागि मात्र खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ। जस अनुसार वित्तीय समानिकरण अनुदानको वजेटवाट चालू प्रकृतिका कार्यमा खर्च गर्न मिल्दैन। तर यस स्थानीय तहले वित्तीय समानिकरण अनुदानको श्रोतवाट देहायअनुसारका चालु खर्च शिर्षकमा देहायअनुसार रु १ करोड ६१ लाख २८ हजार वजेट राखी रु ५८ लाख ३१ हजार खर्च गरेको छ।चालु प्रकृतिका खर्च आन्तरिक आय तथा राजस्व बाँडफाँटको रकमवाट खर्च गर्नुपर्नेमा समानीकरण अनुदानवाट खर्च गरेकोले यस शिर्षकवाट गरिने चालु प्रकृतिका खर्चमा पुर्णरुपमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

खर्च संकेत नं.	खर्च शीर्षक	अन्तिम बजेट	खर्च
नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान : नेपाल सरकार - नगद अनुदान		१४६१००००	५३६३९४३
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	२०००००	१८८१२२
२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	२०००००	०
२२५१२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	५००००	५००००
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	१३९२५०००	४९२४०९२
२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च	१०००००	१०००००
२२७११	विविध खर्च	१३५०००	१०१७२९
गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान : गण्डकी प्रदेश - नगद अनुदान		१५१८०००	४६८९००
२२७११	विविध खर्च	३९०००००	१८७४६२८
२७२१९	अन्य सामाजिक सहायता	४५००००	१८७८०

			<table><tr><td>२८१४३</td><td>सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा</td><td>७०००००</td><td>२४६०००</td></tr></table>	
२१			**बाह्य परामर्श दाता बाट कर्मचारी सर्वेक्षणः** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ मा सार्वजनिक निकायमा उपलव्ध जनशक्तिवाट कुनै काम हुन नसक्ने स्थितिमा मात्र परामर्श सेवा खरिद गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले कर्मचारी सर्वेक्षण तथा संगठन व्यवस्थापनको लागि सुविसु अफसेट प्रा लि लाई रु ४९५५५०।भुक्तानी दिएको छ। कार्यालयकमा उक्त कार्य गर्नेको लागि थुप्रै जनशक्ति भएको अवस्थामा समेत परामर्शदाता गराएको पाइयो। पालिकाले संगठन व्यवस्थापन तथा कर्मचारी सर्वेक्षणको लागि परामर्शदाता मार्फत कार्य गराएको र उक्त परामर्शदाता बाट प्राप्त भएको प्रतिवेदन लाई सभाबाट पारित गरि कर्मचारीको दरबन्दि कायम गरेको छ। सो सम्बन्धमा कार्यालयले संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श तथा सुझाव विना नै कर्मचारी दरबन्दि कायम गरेको छ। पालिकाले कर्मचारी प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन २०७६ दफा ९ को उपदफा (५) मा स्थानीय तहले कर्मचारीको सेवा शर्त सम्बन्धी कानुन बनाउँदा तथा नियुक्तिबढुवा र विभागिय कारबाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सिद्धान्तको विषयमा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा उक्त कार्य गरेको पाइदैन। उक्त कार्यमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।	
२२			**फिल्ड भत्ता** नेपाल सरकारबाट जारी भएको सार्वजनिक खर्च मितव्ययित कायम गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड २०७७ को दफा ६ मा सार्वजनिक कार्यरत कर्मचारीहरुलाई साविकमा प्रदान गरिदै आएको पोशाक खर्च महङ्गि भत्ता र स्थानिय भत्ता बाहेकका अन्य कुनै पनि प्रकारका विशोष भत्ता प्रदान गर्न नमिल्ने व्यवस्था गरेको छ। पालिकामा कार्यरत ६ जना प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई कार्यपालिकाबाट निर्णय गरि मासिक रु ५०००।को दरले बार्षिक रु १६००००।खर्च लेखेको छ।पालिकाले मापदण्ड विपरित भत्ता भुक्तानी गर्नु अनियमित देखिएको रु	१६०,०००
२३			**आन्तरिक आय तर्फ देखिएको व्यहोराहरु** · **मनोरञ्जन करः**-स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ६४ बमोजिम सिनेमा भिडियो हल सांस्कृतिक प्रदर्शन हल संगीत थियटर मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थल ऐतिहासिक स्थलको प्रवेश शूल्कमा कर लिनूपर्ने व्यवस्था छ। आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा पालिकाले यस शीर्षकमा कर संकलन गरेको देखिएन। पालिकाको क्षेत्रभित्रवाट उठ्नु पर्ने मनोरञ्जन कर पहिचान तथा एकिन गरी असुल गर्नुपर्दछ। · **जडीवुटी कवाडी र जीवजन्तु करः** ऐनको दफा ६१ मा जडीवुटी कवाडी र जीवजन्तु कर लगाउने व्यवस्था भएकोमा सो को पहिचान गरेको छैन।	

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>· व्यवसाय करः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ५८ बमोजिम गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पुँजिगत लगानी र आर्थिक कारोबारको आधारमा व्यवसाय कर लगाउने उल्लेख छ पालिकाले आफ्ना क्षेत्रभित्र व्यवसाय गर्ने करदाताहरुको लगत नराखेको तथा करदाताहरुको पहिचान गरेको छैन । जसको कारण उठनुपर्ने रकम प्राप्त भएको छैन । सवै व्यवसायलाइ करको दायरामा ल्याइ आन्तरीक आयमा वृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ

· घर बहालकरः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ५७ बमोजिम गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा कारखाना बहालमा दिएकोमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले त्यस्तो बहाल रकमको १० प्रतिशत कर संकलन गर्ने उल्लेख छ।पालिकाले आफनो क्षेत्रभित्र रहेको करदाताहरुको पहिचान लगत तथा कर संकलन गरेको पाइएन। यस सम्बन्धमा पालिकाले राजस्व संकलन तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२४</td><td></td><td></td><td>असुली गर्न बाँकी आन्तरिक आय

प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर बेरुजु असुल भई आएकोले मिति २०७९-१२-२० को निर्णयबाट मा मनकामना निर्माण सेवा को 3403723.00 सम्परीक्षण गरिएको</td><td>०</td></tr>
<tr><td>२५</td><td></td><td></td><td>जरिवाना असुल नभएकोः

पालिकाले दहत्तर बहत्तर तथा नदिजन्य पदार्थको उत्खनन गर्नेको लागि सुचना प्रकाशन तथा ठेक्का सम्झौतामा तोकिएको किस्ता रकम तोकिएको समयमा दाखिला नगरेमा १० प्रतिशत क्षतिपुर्ति सहित बाँकि सरह असुल गर्नुपर्ने उल्लेख गरेकोमा पालिकाले विभिन्न ठेक्काको ढुङ्गा गिट्टी उत्खनन बापतको रकम ढीला दाखिला भएको मा जरिवाना असुल नभएकोले असुल हुनुपर्ने रु ६३७५३७।

<table>
<tr><td>ठेक्का नं</td><td>फर्म तथा सप्लायर्स</td><td>सझौता रकम</td><td>दाखिला रकम</td><td>दोस्रो किस्ता बुझाउनुपर्ने रकम</td><td>बुझाउनुपर्ने मिति</td><td>ढिला दाखिला</td></tr>
<tr><td>२।२०७८।७९</td><td>कालिका निर्माण सेवा</td><td>३४३८४३५</td><td>२०६३०६१</td><td>१३७५३७४</td><td>२०७८।६।२०</td><td>२०७९।४।१५</td></tr>
</table></td><td>६३७,५३७</td></tr>
</table>

	कारखेति कन्सट्रक्सन सप्लायर्स	१०४३२२२२	५४३२२२३	५००००००	२०७८।३।३०	२०७९।५।२३		५००००
जम्मा								**६३७५३**

२६	76	२०७९-२-१७	**पाठ्यपुस्तक अनुदान बढी निकासा**	८५,२७१

कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।०७९ को क्रियाकलाप नं. २.४.६.१ मा IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १ – १२ सम्मका विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गराई सत्यापित विवरण शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सो का आधारमा आवश्यक कक्षागत र विषयगत पाठ्यपुस्तकको संख्या यकिन गर्ने, यसरी यकिन भएका विद्यार्थी संख्याका लागि पाठ्यक्रम विकास केन्द्रद्धारा स्वीकृत दररेटका आधारमा हिसाब गरी अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ ।तर पालिकाले विद्यालयलाई उपलब्ध गराएको पाठ्यपुस्तक अनुदान तथा विद्यालयले विद्यार्थीलाई पाठ्यपुस्तक वितरण गरेको भरपाई भिडान गर्दा देहाएका विद्यालयहरुमा बढी निकासा गएको देखिएकोले बढी निकासा भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु

क्र.स.	**विद्यालयको नाम**	**निकासा गएको विद्यार्थी संख्या**	**निकासा जानुपर्ने विद्यार्थी संख्या**	**बढी निकासा रकम**
१	मित्रता मा.वि.	१९८	९९	२३५१५
२	रामशाह मा.वि.	४५५	१९५	६१७५६
जम्मा			**८५२७१**	

२७	76	२०७९-२-१७	**छात्रवृत्ति रकम बढी निकासा**	०

प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर बेरुजु असुल भई आएकोले मिति ०७९-१२-२३ को निर्णय अनुसार 1069900.00 सम्परीक्षण गरिएको

२८			**सेवा परामर्श**	

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ७२ र ७० मा बीस लाख रुपैया भन्दा कम रकमको परामर्श सेवा मौजुदा सुचीमा रहेको परामर्शदाताबाट प्राविधिक र आर्थिक प्रस्ताव माग गरी खरिद गर्न सक्ने र बीस लाख रुपैया भन्दा बढीको लागत अनुमान भएका परामर्श सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा गराई आसय पत्र माग गर्नु पर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले पालिका भित्रका विभिन्न योजनाको डि.पि.आर लगायत परामर्श कार्यको लागि २० लाख भित्र पारी लागत अनुमान तयार गरी सोझै खरिद गरेको छ। पालिका भित्रका योजनाको डि.पि.आर कार्यको लागि एउटै प्याकेज बनाई प्रतिस्पर्धी खरिद विधि अवलम्वन गरी खरिद गर्नुपर्दछ।

केहि व्यहोराः

सि.नं.	**भौ. नं.**	**कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम**	**सप्लायर्स**	**रकम**
१	248	सेवा र परामर्श खर्च	रोयल एक्सिस इन्जिनियरिङ्ग सर्भिस प्रा लि	१५५९४००
२	262	वडा नं २ वडा कार्यालयको डिपिआर निर्माण	एन आर एन हाइड्रो स्टक्चर प्रा लि	७७७४४०
३	282	सेवा र परामर्श खर्च गाउपालीका	क्रिप्टी इनोभेसन टेक्नोलोजी प्रा लि	१४९७२५०
७	498	सेवा र परामर्श खर्च गाउपालीका	इन्फ्रा डेभलप कन्सल्ट प्रालि	४८९९६८

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>११</td><td>625</td><td>घरनक्सा पास सफ्टवेयर खरीद</td><td></td><td>१९३१४८९</td></tr>
<tr><td colspan="4">जम्मा</td><td>६२५५५४७</td></tr>
</table>
यस सम्बन्धमा देखिएको थप व्यहोरा यस प्रकार छन ।
वीमाः सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ३८ बमोजिम सम्झौता गर्ने परामर्श दाताले सम्झौता गरेको तीस दिन भित्र सम्झौताको कुल रकम समेट्ने गरी सार्वजनिक निकायलाई निसर्त भुक्तानी हुने पेशागत दायित्व विमा (प्रोफेशनल ल्याविलिटी इन्सोरेन्स) पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था नियमावलीको नियम ८०(७) मा उल्लेख भएकोमा कार्यालयले परामर्शदाताको पेशागत दायित्व वीमा पेश गर्न लगाएको छैन । कार्यालयले खरिद कानूनको पालन गर्ने गराउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।
वाह्य परामर्शदातावाट कामः सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २९ मा कार्यालयका जनशक्तिले गर्न नसक्ने कार्य भएमा मात्र परामर्शदातावाट काम गराउन सकिने उल्लेख छ। पालिकाको कार्यालयमा प्राविधिक कार्यमा संलग्न थुप्रै जनशक्ति मौजुदा रहेकोमा सो जनशक्तिको उपयोग नगरी बाह्य परामर्शदाताबाट खरिद सम्झौता गरी खर्च गरेको छ। आफनो जनशक्तिबाट हुन सक्ने कार्यमा बाहय जनशक्ति प्रयोग गरिनु हुदैन । कार्यालयले सम्भव भए सम्म कार्यालयले जनशक्तिबाट कार्य गराउनुपर्दछ।
डीपीआर कार्यन्वयनः पालिकाको कार्यलयले यस बर्ष योजनागत खर्च शिर्षकमा एकिकृत आर्थिक संकेत वर्गिकरण तथा व्याख्या अनुसार पुजीगत खर्च शिर्षकमा राखी वजेट विनियोजन गर्नुपर्नेमा चालुमा राखी कार्यक्रम तयार गरेको छ भने चालुमा राखेकोमा समेत कुन कार्यक्रम हो नखुलाइ एकमुष्ट रुपमा सेवा तथा परामर्श शिर्षकमा वजेट राखेको छ। परामर्श सेवाको लागि योजनागत रुपमा नै बजेट पारित नगरी एकमुष्ट परामर्श खरिदमा खर्च गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गरिनुपर्दछ। साथै कार्यान्वयनको सुनिश्चितता वेगर नै बजेट खर्च गर्ने उद्देश्य मात्र राखी परामर्श सेवामा खर्च गरिनु औचित्यपूर्ण देखिदैन । कार्यालयले यसमा सुधार गर्नुपर्दछ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>२९</td><td></td><td></td><td>
पेश्की बाँकि
आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को परिच्छेद ५ मा पेश्की दिने तथा फछ्यौट सम्वन्धी व्यवस्था छ। जसअनुसार कार्यालयले देहायअनुसार म्याद समाप्त भएको पेश्की हालसम्म फछ्यौंट नगरेकोले उक्त पेश्की नियमानुसार फछ्यौंट गर्नुपर्दछ।
</td><td>४३१२००</td></tr>
</table>

पेश्की लिएको मिति	गो भौ नं	पेश्कीको विवरण	पेश्की लिने व्यक्ति तथा फर्म	म्याद ननाघेको रकम	म्याद नाघेको रकम
०३/२३/२०७९	124	किसान सूचीकरण कार्यक्रमको रु ३००००० । पेश्की आ व २०७९।८० मा फछ्यौंट गरेको प्रमाण पेश।	विनोद थापा	०	०
०३/२५/२०७९	136	परिवार नियोजन कार्यक्रम	अगमराज उपाध्याय	०	१०००००
०३/२५/२०७९	136	ढुवानी रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका कार्यक्रम	अगमराज उपाध्याय	०	३५०००
०३/२५/२०७९	140	कोभिड-१९ महामारीबाट प्रभावित अति लाभग्राही परिवार संख्या २७० लाई रू.१० हजारका दरले नगद हस्तान्तरण प्रयोजनार्थ भुक्तानी भएको रु २७००००० । पेश्की आ व २०७९।८० मा फछ्यौंट गरेको प्रमाण पेश।	अगमराज उपाध्याय	०	०
०३/०३/२०७९	21	सत्रसय आँधिमुल ग्रामीण तथा कृषि सडक निर्माण योजना(क्रमागत आयोजना)	गणेशकुण्ड.बि.एम . सिजल जे.भी	२००००००	
०३/०७/२०७९	267	वडा कार्यलय भवन निर्माण वडा न . २	मायादेवी कन्स्ट्रक्शन एण्ड इक्वीपमेन्ट प्रा.लि.	३७५०००	
०३/०८/२०७९	270	वडा कार्यलय भवन निर्माण वडा न . २	मायादेवी कन्स्ट्रक्शन एण्ड इक्वीपमेन्ट प्रा.लि.	१२२५०००	
०३/०९/२०७९	271	वडा कार्यलय भवन निर्माण याेजना वडा न	मनोकामना गुरुङ्ग निर्माण	७२५०००	

					६	सेवा		
			०३/२२/२०७९	25	सत्रसय आँधिमुल ग्रामीण तथा कृषि सडक निर्माण योजना(क्रमागत आयोजना)	गणेशकुण्ड .बि.एम . सिजल जे.भी	२४०००००	
			०९/०५/२०७८	34	मे उधमशिलता विकास तालीम कार्यक्रम	गिता राना		६६२००
			०३/१६/२०७९	626	भागे कृषि सहकारी संस्थालाइ तालिम संचालन	शुष्मा बेल्वासे	०	१५००००
			०३/१६/२०७९	626	परम्परागत संस्कृति कला संरक्षणका लागि बाध्यवाधन सामाग्री सहयोग	शुष्मा बेल्वासे	०	८००००
			जम्मा				**6725000**	**431200**

३०			**आन्तरिक लेखापरिक्षण तर्फ देखिएको व्यहोराहरु** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४को दफा ७७(२) मा स्थानीय तहले कानुन वमोजिम आफ्नो आय र व्ययको लेखापरीक्षण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। यस स्थानीय तहको अन्तरसरकारी अख्तियारीको लेखापरीक्षण कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयवाट भएको छ भने वाँकीको हकमा आन्तरीक लेखापरीक्षण शाखावाट भएको देखिन्छ। आन्तरिक लेखापरीक्षणवाट देखिएका व्यहोराहरु देहाय वमोजिम छन।	१०६७४६७

भौ नं	विवरण	रकम
६९	मिति २०७८।०६।०४ गतेको कार्यपालिका बैठक निर्णय समावेश गरि ४९९ जनाको चिया प्रति कप रु २० का दरले गरि जम्मा र ९९८० सम्पदा खाजा घरलाइ भुक्तानी भएको। कार्यपालिका बैठकमा ४९९ जनाको उपस्थिति यथोचित मान्न सकिदैन । संलग्न कागजातका आधारमा सो खर्च नियमसंगत नदेखिएको । गाउँपालिकाले आगामी दिनहरुमा यस्ता प्रकृतिका खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने ।	९९८०
	सोझै खरिदःसार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम (८) बमोजिम सार्वजनिक निकायले वार्षिक दस लाख रुपैंयाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्नुपर्ने भएमा आगामी आर्थिक वर्षको अनुमानित वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्दा आगामी आर्थिक वर्षमा गर्ने वार्षिक खरिद	

	योजना तयार गर्नु पर्नेव्यवस्था छ । कार्यालयले सोही बमोजिम एकमुष्ट खरिद नगरी पटक-पटक कार्यालय सामाग्री खरिद गरेको पाइन्छ । कानुनमा भएको व्यवस्था कार्यान्वयनमा कार्यालयले ध्यान पुर्याउनुपर्ने देखिन्छ।	
९८	वडा समिति बैठक भत्ता मासीक शिर्षकबाट भत्ता रकम भुक्तानी गर्दा सबै वडाको उपस्थिति माइन्युट समावेश गर्नुपर्ने ।निम्न व्यक्तिहरुको बैठकमा उपस्थिति बाहेक बैठक भत्ता भुक्तानी गरिएको छ ।	३४००

क.स.	नाम	भुक्तानी भएको बैठक संख्या	जम्मा उपस्थित संख्या
१	सञ्जय कुमार गुरुङ्ग	६	४
२	बस्न बहादुर आले	६	४

अनुपस्थितलाइ बैठकमा सहभागि भएबापतको बैठक भत्ता भुक्तानी गर्नु हुदैन । आवश्यक कागजात पूरा गर्नुपर्ने, अन्यथा असुल गर्नुपर्ने ।

१०६	राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण, आयोजना व्यवस्थापन इकाइको आयोजनामा मिति २०७८/०५/१४ देखि २०७८/०५/२० सम्म, २०७८/०५/०९ को पत्र अनुसार पोखरामा आयोजित सात दिवसिय आवासिय तालिममा सहभागि हुन कार्यलयले दुई जना कर्मचारीलाइ पठाएको छ। आयोजना व्यवस्थापन इकाइको पत्रानुसार सो तालिममा सहभगीलाई खाने बस्ने तथा यातायात खर्चको व्यवस्था गरिएको व्यहोरा उल्ल्ख गरिएको छ। कार्यालये सहभागि श्री पकंज चितौरे मगर र श्री अभिषेक अधिकारीलाइ पुनः कार्यालयबाट दैनिक भ्रमण भत्ता बापतको रकम रु १०००० र ७५०० भुक्तानी गरेको देखिन्छ। यसरी एकै प्रयोजनमा दुबै तर्फबाट सरकारी सुविधा लिनु नियम संगत मान्न सकिदैन । प्रधिकरणबाट खर्च नलिएको प्रमाण (पत्र) पेश गर्नुपर्ने । अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु. राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्रधिकरण, भूकम्पीय आवास पुनर्निर्माण आयोजना व्यवस्थापन इकाईबाट मिति २०७८/०६/११ देखि २०७८/०६/२० सम्म पोखरामा आयोजित तालिममा सहभागि हुन प्रधिकरणको पत्र संख्या २०७८/०७९, चलानी नं २०७ को मिति २०७८/०६/०५ को पत्र बमोजिम कार्यालयले दुई जना सहभागि पठाएको । सो तालिममा सहभागिलाइ खाने बस्ने तथा यातायात खर्चको व्यवस्था गरिएको आवासिय तालिम भएको उल्लेख भएतापनि कार्यालयले सो तालिममा सहभागि भएबापत अस्मिर के सी लाइ दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध गराएको देखिन्छ । यसरी एकै प्रयोजनमा दोहोरो सुविधा लिनु नियम विपरित मानिन्छ । प्रधिकरणबाट खर्च नलिएको प्रमाण (पत्र) पेश गर्नुपर्ने । अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.	१७५००
	२०७८/०७/१५ गते एकै दिन एउटै सवारीको ३० लि पेट्रोलको बिलको रु ३८१९ रकम, सवारी नं उल्लेख नगरिएको रसवारी लगबुक समेत समावेश नगरिएको भएतापनि भुक्तानी गरिएकोले सो खर्च नियमसंगत नदेखिएको । कार्यालयले सवारी इन्धन उपलब्ध गराउँदाकार्यालय	

<table>
<tr><td></td><td>प्रयोजनमा प्रयोग भए/नभएको सुनिश्चित गर्ने नगरेको । इन्धन सुविधा उपलब्ध गराउँदा निश्चित मापदण्ड बनाएर खर्च गर्नुपर्ने ।</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा शिर्षकबाट रु ४९५०० खर्च लेखिएकोमा सो भाडामा लिइएको सवारीसंग कुनै सम्झौता नगरिएको । यसरी समय समयमा भाडाबापत ठूलो परिमाणमा खर्च लेखिएतापनि कुनै सम्झौता नगरिएको ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१२०</td><td>कार्यपालिका बैठक भत्ता बापत विभिन्न मितिको बैठको रकम रु ९४००० सिखरलाल डोटेललाइ भुक्तानी दिइएकोमा निम्न व्यक्तिको उपस्थिति बिना बढी भुक्तानी दिइएकोले असुल गर्नुपर्ने ।
<table>
<tr><td>नामः</td><td>बैठक संख्या</td><td>उपस्थित संख्या</td><td>बढी रकम रु</td></tr>
<tr><td>सिखरलाल डोटेल</td><td>९</td><td>४</td><td>४२५०</td></tr>
<tr><td>प्रेम बहादुर गुरुङ्ग</td><td>९</td><td>२</td><td>५९५०</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td>१०२००</td></tr>
</table></td><td>११०५०</td></tr>
<tr><td>१३५</td><td>विभिन्न समयमा बहस पैरवी गर्नकोलागि वकिललाइ २०७८/०८/०६ गो भौ नं वाट भुक्तानीगरिएकोमा कुनै सम्झौता समावेश नगरिएको। सोही प्रयोजनमा अशोक घिमिरेलाइ दैनिक भ्रमण भत्ता भुक्तानी गरिएतापनी 'एयरपोर्ट थकाली भान्छा' नामको होटेलको विलमा पटक-पटक गरी रु ५९१० खर्च लेखिएकोमा सो को प्रयोजन स्पष्ट नखुलेकोले सो खर्चलाइ नियम संगत मान्न सकिदैन । दोहोरो सुविधा लिएको रकम रु.</td><td>५९१०</td></tr>
<tr><td>१६४</td><td>सञ्चार महशुल गाउँपालिका शिर्षकबाट नेपाल टेलिकमलाइ ४७१३।०७ भुक्तानी गरिएकोमा बिल समावेश नगरिएकोले आवश्यक कागजात पूरा गर्नुपर्ने ।

गाउँसभा, नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धी ऐन,२०७६ को अनुसूचिमा व्यवस्था भएबमोजिम गाउँपालिका वडा अध्यक्षले प्रति महिना १५ लि सवारी इन्धन सुविधा प्राप्त गर्ने उल्लेख छ । गाउँपालिकाले वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च शिर्षकबाट सुनराम गुरुङ्गलाइ श्रावण र भाद्र महिना बापतको इन्धन बापत जम्मा ३० लिटर पेट्रोल सुविधा उपलब्ध गराउनुपर्नेमा ५० लिटर पेट्रोल बापतको रकम प्रतिलिटर ११७.७० का दरले रु ६६५० भुक्तानी गरेकोले बढी रकम रु २३५४ नियम विपरितको खर्च देखिएको ।</td><td>२३५४</td></tr>
<tr><td>२३१</td><td>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९६(३)मा व्यवस्था भएबमोजिम सार्वजनिक निकायले मालसामान मर्मत-सम्भार गराइ उपकरण वा पाटपूर्जा खरिद गरेकोमा निकायले सो सामान जिन्सी दाखिला गराइ प्रति इकाई पाच हजार भन्दा बढी पर्ने उपकरण वा पाटपूर्जाको अभिलेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले सवारी साधनको android player फेरिएको बिल बापत रु २५६६५ खर्च लेखेकोमा सो सामानको दाखिला गरेको अभिलेख नदेखिएकोले आवश्यक कागजात पूरा गर्नुपर्ने ।</td><td>२५६६५</td></tr>
</table>

२३९	अगमराज उपाध्यलाइ छिम्केश्वरी स्वास्थ्य चौकी मुद्दामा प्रत्युत्तरको लागि रु ३८०८० भुक्तानी गरिएको जस्मा खाना बापत रु २५८० र भाडा रु ५५०० अधिवक्ता पारिश्रमिक ३०००० भुक्तानी गरिएको । भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम (७) मा व्यवस्था भएबमोजिमको दैनिक भ्रमण भत्ता र होटल बास खर्च बापतको रकमभुक्तानी भएतापनी पुनः खाजा/खाना बापतको बिल रकम भुक्तानी गरिएकोले दोहोरो सुविधा रकम भुक्तानी देखिएको । (वकिलको तारीख पत्र समावेश नगिएको, अधिवक्ता परिचयपत्र र लाइसेन्स समावेश नगरिएको, वकिल परशुराम गिरिसंग सो कार्य गर्नकोलागि गाउँपालिकाले कुनै सम्झौता नगरेको। आवश्यक कागजात समावेश गर्नुपर्ने ।)	२५८०
२४१	दिवसीय कार्यक्रम संचालन बापत तमु ल्होसार मुल समारोह समितिलाई रु ९८८६४ र पुलजीप युवा क्लबलाई २९५५० गाउँ कार्यपालिका निर्णयका आधारमा भुक्तानी गरिएकोमा सो को माइन्यूट समावेश नगरिएको । सो कार्यकोलागि गायक-गायिका तथा वाद्यवादन, एफ एम प्रचार प्रसारको लागि ७३५०० को भरपाइको १५ प्रतिशत करकट्टी गरी भुक्तानी गर्नुपर्नेमा १.५ प्रतिशत मात्र कट्टी गरिएकोले बढी रकम रु १०२९० तमु ल्होसार मुल समारोह समितिबाट असुल गर्नुपर्ने	१०२९०
२४४	निर्वाचन कार्यालयले निर्धारण गरेको बजेट विनियोजनको आधार तथा खर्चको मापदण्ड बमोजिम दर्तास्थल व्यवस्थापकले प्रति कार्यदिन रु ५००, सहायक दर्ता कर्मचारीले प्रतिकार्यदिन रु ५०० र दर्तास्थल सहयोगीले प्रति कार्यदिन रु ३०० का दरले खाजा तथा खाना बापतको रकम प्राप्त गर्ने व्यवस्था भएतापनि सोही प्रयोजनकोलागि गाउँपालिकाले सरोजचन्द्र अधिकारीलाइ रु २३८८७ भुक्तानी गरिएको देखिन्छ । एकै प्रयोजनमा दोहोरो सरकारी सुविधा लिनु हुदैंन। असुल गर्नुपर्ने रु.	२३८८७
	गाउँसभा, नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७६ को अनुसूची(क)मा व्यवस्था भएबमोजिम सबै गाउँपालिकाका वडा अध्यक्षले प्रति महिन रु.६००० अतिथि सत्कार सुविधा प्राप्त गर्ने उल्लेख छ । साथै सोही ऐनको दफा १६ मा कुनै पनि सदस्यले यस ऐनले निर्धारण गरेको सुविधा बाहेक अन्य सुविधा पाउने छैन भन्ने व्यवस्था छ । तर गाउँपालिकाले वडा कार्यालय सञ्चालन शिर्षकबाट वडाका वडा अध्यक्षलाइ अतिथि सत्कार बापत विभिन्न खाजा/खानाका बिल समावेश गरि निम्न बमोजिमको रकम भुक्तानी दिइएको । ऐन/नियमले सुनिश्चित गरेको भन्दा बढी सुविधा लिनु/दिनु उचित देखिदैन।	१७९६००

गो.भौ.नं.	मिति	भुक्तानी लिनेको नाम	रकम
३७९	११/२६	कटक बहादुर थापा	२९७४०
४०२	१२/०१	नेत्र गुरुङ्ग	२९९६०
४०३	१२/०१	किशन थापा	२९५००
४०७	१२/०६	सुनाराम गुरुङ्ग	३०४००
४०८	१२/०६	पूर्ण ब. आले	३००००
४२६	१२/१०	पञ्च ब. गुरुङ्ग	३००००

मेलमिलाप कर्तालाइ यातायात खर्च बापत रु १०६०० भुक्तानी गरिएको, प्रतिबैठक रु २०० का दरले प्रतिव्यक्ती भुक्तानी गर्ने निर्णय समावेश नगरिएको । — १०६००

अनुगमन मूल्यांकन खर्च शिर्षकबाटः

स्वाथ्य कार्यालय तनहुँका राजेन्द्र रानाभाट, नापी कार्यालय तनहुँका कृष्ण प्रसाद आचार्य, राजीव श्रेष्ठ, शोभा नहर्की लाइ दैनिक भ्रमण खर्च भुक्तानी गरिएकोमा भ्रमण बिलमा कार्यालय प्रमुख प्रशासकीयको स्विकृती नभएको । अन्यत्र कार्यालयको भ्रमण आदेश बमोजिम दैनिक भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्दा अनिवार्य भ्रमण बिलमा स्विकृति हुनुपर्ने ।

निम्न कर्मचारीको हाजिरी विवरण र दैनिक भ्रमण भत्ता कागजात हेर्दा निम्न बमोजिमको व्यहोरा देखियो। सो अनियमित देखिएको सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रकम रु. — ३१७००

गो भौ नं.	नाम, थरः	मिति	भुक्तानी रकम रु	अनियमित देखिएको रु	कैफियत
४६२	अगमराज उपाध्याय	२०७८/०९/२९-	७६००	७६००	पुरै दिन हाजिर गरेर पनि

		२०७८/१०/०३			दैनिक भ्रमण बापतको सुबिधा रकम भुक्तानी लिएको।
	सरोजचन्द्र अधिकारी	२०७८/०९/२९-२०७८/१०/०३	५७००	५७००	पुरै हाजिर
	नारायण प्रसाद ढकाल	२०७८/०९/२९-२०७८/१०/०३	७८००	७८००	२९,३०,१,२ गतेसम्म कार्यालयमा भइ ३ गते बाट कोभिड पोजेटिभ बिदा बसेको
	सुर्य प्रसाद पौडेल	२०७८/०९/२९-२०७८/१०/०३	७६००	६०००	३०,१,२,३ गतेको हाजिर गरेको।
	निरोज श्रेष्ठ	२०७८/०९/२९-२०७८/१०/०३	७८००	४६००	१,२,३ गते हाजिर गरेको।
जम्मा				३१७००	

मुल्य अभिवृद्धि कर कट्टी नगरेको

४९८७२

गो.भौ.नं.	कार्यक्रम	भुक्तानी रकम रु	VAT रकम	३० प्रतिशत
५४१	सवारी साधन मर्मत बापत सनराइज अटो वल्डलाइ	१८७०४०	२१५१७	६४५५
६३७	मेलमिलाप कर्तालाइ पुर्नताजगी तालिम कार्यक्रमबाट भुमिका टेक्निकल सर्भसलाइ	३९९३४२	४५९४२	१३७८२
२०१-पूँजीगत	सि.सि. क्यामेरा जडान गा.पा.	४९६०७०	५७०७०	१७२११
७६-पूँजीगत	अरुणोदय प्रा.वि. र कामधेनु प्रा.विको लागि कम्प्युटर र प्रिन्टर खरिद	३७५०००	४१४१५.१४	१२४२४

	अतिथी सत्कार कार्यक्रम शिर्षकबाट रु १३७१६ भुक्तानी गरिएकोमा रु ४३३१ को बिल भरपाइ नपुगेको । पेश गर्नुपर्ने ।	४३३१
	भुतपूर्व सैनिक आँबुखैरेनि इकाइ कम्पाउन्ड वाल तथा शौचालय निर्माण शिर्षकबाट आँबुखैरेनि गोरखा भारतीय भुतपूर्व सैनिक समूहलाइ रु ६४४६९० भुक्तानी गरिएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(४)मा व्यवस्था भएबमोजिमको जनसहभागिता अंश न्यूनतम दश प्रतिशत कट्टा गरेर भुक्तानी गर्नुपर्नेमा पाँच प्रतिशत मात्र कट्टा गरिएकोले बाँकी बढी भुक्तानी भएको रकम रु ३४५६८.५७ असुल गर्नुपर्ने ।	३४५६८
४३	भवन सडक अन्य स्तर उन्नतीको काम शिर्षकबाट कार्यपालिका निर्णयका आधारमा मुलपानीटार टोल विकास संस्थालाइ डोजर मार्फत छंगालेटोल कृषि मोटर मार्ग ग्रावेल स्तरउन्नती कार्यकालागि रु ४३१७७ मा ८२५ करकट्टी गरी रु ४२३५२ भुक्तानी गरिएकोमा कार्यपालिका निर्णय समावेश नगरिएको साथै जनसहभागिता बापतको रकम कट्टा नगरी भुक्तानी गरिएकोले बढी भुक्तानी गरिएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु	४३१७
	सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाइ निर्माण कार्य वा सेवाको भुक्तानी गर्दा लागत अनुमान रहेको जनसहभागिताको अंश र **कन्टिन्जेन्सी रकम** कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । तर गाउँपालिकाले निम्न बमोजिमका योजनामा कन्टेनजेन्सि रकम पुरा कट्टी नगरिएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.	१४६७६

गो भौ नं.	मिति	योजनाको नाम	बजेट रकम	भुक्तानी रकम	बढि भुक्तानी रु.
२१	०८/०७	सत्रसय फाँट सिँचाइ समिति	२००००	२००००	८००
३४	०९/१८	नमुना खत्रीटोल नाला नर्माण उपभोक्ता समिति	३०००००	२८९१७७	११७७
७२	११/०९	भंगेरी डाँडा खुदी खोला सम्म पक्की नाला निर्माण	५०००००	४८११६७	११६७
७३	११/०९	टास्वारा मोटर मार्ग उपभोक्ता समिति	१०००००	९७२५५	१२५५
८३	११/२५	अँधेरीखोला भिमसेन नेवार गुठी मन्दिर संरक्षण	५०००००	४८३४६१	३४६१

९७	१२/१४	ढापटार गाउँ जाने पक्की सडक निर्माण	५०००००	४८३५५६	३५५६
१४८	१२/०८	मित्रता मा.वि तल्लो गेट जाने सडक स्तरोन्नती	६०००००	५९७२६०	३२६०
जम्मा					१४६७६

इँटामा न्यून बिजकीकरणः ६४१९५

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(६) मा उपभोक्ता समितिले गरेको कामको खर्चका विल भरपाइ सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले विभिन्न काम उपभोक्ता समितिमार्फत गराइएकोमा इट्टाको काममा खर्चका विल परिक्षण गर्दा पालिकाले तयार गरेको दररेट भन्दा ज्यादै न्यून मात्रामा विजक पेश गरेको देखियो । इट्टाको काममा जिल्ला दररेटमा मु अ कर सहित १५.५३ रहेको छ तर विजक परिक्षण गर्दा प्रति इट्टा जिल्ला दररेट भन्दा न्यून दर भित्र खरिद गरेको देखिएकोमा समेत रु १५.५३ को दरले मुल्यांकन गरी भुक्तानी दिएको छ। पालिकाले विल अनुसारको मुल्यांकन गरी न्यून विजकीकरणलाइ नियन्त्रण गर्न जरुरी देखिन्छ । यस सम्बन्धमा Brick masonary मा विलको आधारमा मुल्यांकन गर्दा देहायअनुसार रु........ बढी भुक्तानी भएको छ । साथै उपभोक्ता समितिले खरिद गरेको दरभन्दा बढी दरमा मुल्यांकन कायम गरी भुक्तानी गर्दा उपभोक्ता समितिलाइ मुल्य अभिवृद्धि कर वापतको रकम समेत भुक्तानी भएकोले बढी दरमा मुल्याङ्कन हुदाँ उपभोक्ता समितिलाइ बढी भुक्तानी भएको मुल्य अभिवृद्धि कर असुल गर्नुपर्ने रु

गो.भौ नं.	निर्माण कार्य	ब्रिक्स मेसिनरी कामको परिमाण (घ.मि.)	मुल्यांकन भएको ईटाको संख्या	उपभोक्ता समितीले खरिद गरेको दर मु अ कर सहित	मुल्यांकन भएको इटाँको दर मु अ कर सहित	फरक परेको दर	बढी भुक्तानी मु.अ. कर सहित	बढी भुक्तानी मु. अ. कर
११७	भाँगे सिरानटोल सामुदायिक भवन निर्माण	१६.२०	९०७२	८.४७५	१७.१०५५	८.६३०५	७८२९५	९००७

८६	भोटेश्वारा सामुदायिक भवन निर्माण योजना	३.८९	२०६१.७	८.४७५	१७.११	८.६३५	१७८०२	२०४७
९२	खानीखोल जलदेवी महिला समूह उ.स.	७.३७	४१२३	१३.५६	१५.५३७५	१.९७	८१५३	९३७
१५८	मिलनचोक जरेवर खानेपानी योजना तथा स्टोर भवन निर्माण योजना	११.०२	६०७१.२	८.४७५	१७.११	८.६३५	१७८०२	२०४७
२११	आँबुखैरेनी गोरखा भुतपूर्वक सैनिक समूह	१०.८८	६०९२.८	८.४७५	१५.५३७५	७.०६२५	४३०३०.४	४९५०
२१२	रातमाटे समाज घर सामुदायिक भवन	७.६४	४२७९	७.९१	१५.५३७५	७.६२७५	३२६३८	३७५५
२२०	अकला मन्दिर संरक्षण	४.९१	२७५०	१३.५६	१५.५३७५	१.९७७५	५४३८	६२५
२२८	लालीगुराँस मगर समाज कोटगाउँ	७.७५	४३४०	७.९१	१५.५३७५	७.६२७	३३१०३	३८०८
२५१	मनकामना चोक टोल सुधार समिति भवन	४.२३	४३६८	८.४७५	१५.५३७५	७.०६२५	३०८४९	३५४९
३०१	कन्यादेवी मन्दिर संरक्षण योजना	१०.८१	६०५३	११.३	१५.५४	४.२४	२५६६४	२९५२
३०५	श्री बुद्ध गुम्बा समाज भवन निर्माण	१८.५५	१०३८८	९.०४	१५.५४	६.५	६७५२२	७७६८

३२३	सेतीगंगा महिला विकास समूह भवन मर्मत योजना प्यूघरफांट	७.४३	४१६०	११.३	१५.५४	४.२४	१७६३८	२०३०
३६२	कोटगाउँ सामुदायिक भवन निर्माण	११.६५	६५२४	७.९१	१६.७१	८.८	५७४११	६६०४
३६८	छिम्केश्वर थापना माइ मन्दिर निर्माण योजना	५.७१	३१९७	४.५२	१९.४७	१४.९५	४७७९५	५४९८
३८२	साँखर सामुदायिक भवन निर्माण योजना	१५.५९	८२६२	९.०४	१८.०२३५	८.९८	७४२२१	८५३८
जम्मा								६४११५

१०५	आँबुखैरेनी मुस्लीम समाज मस्जीद निर्माण योजनामा टिप्पणी समावेश नगरिएको रु ३७५०० को इट्टाको PAN बिल को १५ प्रतिशत करकट्टी गर्नुपर्नेमा १.५ प्रतिशत मात्र करकट्टी गरिएको। कम करकट्टी गरिएको असुल गर्नुपर्ने रु. कुनैपनि तस्विर समावेश नगरिएको सुचना पार्टी टाँस नगरिएको वडा समितिको सिफारिस नभएको ।	५०६२
१३३	विभिन्न आमा समूहका लागी फर्निचर खरिल शिर्षकबाट सुरेश भुजेललाइ रु २९९३०० को कुर्सि, टेवल, र दराज खरिद गरेको एकै प्रकृतिको सामाग्री एकै आपूर्तिकर्ताबाट एकमुष्ट कोटेशन माग गरी खरिद गर्नुपर्नेमा फरक-फरक पसलबाट खरिद गरिएको । जस्ले गर्दा ७२५०० का ५ वटा दराजको विना कोटेशन खरिद गरेको देखिएको	२०००

	वितरणको लागि मापदण्ड निर्धारण नगरिएको, माग संकलन नगरिएको । सामाग्री ढुवानी बापत रु २०००० भुक्तानीमा करकट्टी नगरिएकोले कम करकट्टी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु	
१४७	नेपाल मगर संघ जिल्ला समन्वय समिति तनहुँ भवन निर्माणकोलागि रु १००००० भुक्तानी गरिएकोमा सो कार्यको लगत/स्टिमेट मुल्यांकन बिल समावेश नगरिएको । पसलको बिलको आधारमा भुक्तानी गरिएको । कार्य सम्पादन भएको तस्विर प्रमाण समावेश नगरिएको ।करकट्टी कम भएको रकम रु १७२९ असुल गर्नुपर्ने ।	१७२९
१४९	शिद्धिगणेश सुधार समिति सामुदायि भवन मर्मत तथा संरक्षण बापत रु २००००० को सामाग्री खरिद गरिएकोमा सो सामाग्री समितिले दाखिला गरेको नदेखिएको ।	२०००००
१५०	व्यासको पूर्णकदको मुर्ति निर्माणमा रु १५१००० करकट्टी नगरी भुक्तानी गरिएकोले रु २२६९रकम कर बैङ्कमा जम्मा गरेको कागजात पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने ।	२२६९
१७०	विविध पुँजीगत कार्यक्रम शिर्षकबाट अस्थाइ प्रहरी पोष्ट निर्माण संभार तथा मर्मत समीतिलाइ ३००००० को योजनामा २२८४४ बढी भुक्तानी गरिएकोले असुल गर्नुपर्ने । समिति गठनको माइन्यूट, सूचना पार्टी, विविध खर्च शिर्षकबाट भुक्तानी दिने कार्यपालिका निर्णय साथै गाउँपालिकाबाट तयार गरिएको लागत अनुमान लगायतका कागजात पेश गर्नुपर्ने ।	२२८४४
२७२	खत्रीटोल कुलायन मन्दिर परिसर व्यवस्थापन योजनालाइ भुक्तानी दिदाँ सुत्रमा रु ५००००० खर्च लेखिएको तर म्यानुअल भौचरमा रु ५५२००० खर्च लेखि रु ५४४३९० भुक्तानी भएको जस्ले गर्दा खर्चको यथार्थ विवरण नदेखिएको । **बढी भुक्तानी गरिएको कन्टन्जेन्सी सहीतको रकम रु ७२००० असुल गर्नुपर्ने।**	७२०००
२१	राष्ट्रिय पुननिर्माण प्रधिकरण, भूकम्पीय आवास पुननिर्माण आयोजना व्यवस्थापन इकाईबाट मिति २०७८/०६/११ देखि २०७८/०६/२० सम्म पोखरामा आयोजित तालिममा सहभागि हुन प्रधिकरणको पत्र संख्या २०७८/०७९, चलानी नं २०७ को मिति २०७८/०६/०५ को पत्र बमोजिम कार्यालयले २ जना सहभागि पठाएको । सो तालिममा सहभागिलाइ खाने बस्ने तथा यातायात खर्चको व्यवस्था गरिएको आवासिय तालिम भएको उल्लेख भएतापनि कार्यालयले सो तालिममा सहभागि भएबापत प्राविधिक सहायक प्रवेग थापालाइ दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध गराएको देखिन्छ । यसरी एकै प्रयोजनमा दोहोरो सुविधा लिनु नियम विपरित मानिन्छ । प्रधिकरणबाट खर्च नलिएको प्रमाण (पत्र) पेश गर्नुपर्ने । अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.	७५००

			५६	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधी खरिद शिर्षकबाट रु२२०३५८ को औषधी खरिद बापतको रकम हेल्पिङ्ग हेल्थ पोलिक्लिनिक प्रा.लि. लाइ भुक्तानी गरिएकोमा रु ६०९१ को बिल रकम नपुगेको साथै संलग्न बिलको सक्कल प्रति समावेश गर्नुपर्ने।	६०९१
				आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम३९(१३) मा चालु वर्षको बजेटले नखामेको खर्च व्यहोर्नु पर्ने उचित आधार र पर्याप्त कारण भएमा सम्बन्धित कार्यलयले उक्त रकम आगामी वर्षमा भुक्तानी दिने गरी महालेखाबाट स्विकृत ढाँचामा भुक्तानी दिन बाँकीको विवरण तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको सात दिनभित्र भुक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी प्रमाणित गराई सो को आधारमा गत वर्षको भुक्तानी दिनुपर्नेमा, भुक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी वेगर प्रकोप व्यवस्थापत तर्फको गो भौ नं ०२ बाट जोखिम भत्ता बापत अगमराज उपाध्याय, अमृत पण्डित र प्रमोद कुमार शाहलाई गतआ व को जोखिम भत्ता बापतको रकम क्रमशः ८०१६७, ८३७५५ र ३९५१५ भुक्तानी गरेको देखिन्छ। भुक्तानी दिन बाँकी कच्चावारी वेगर भुक्तानी दिएको नियम सम्वत नदेखिएको रु.	२०३४३६
				पारिश्रकिक कर कट्टी नगरेको	३८०६१

नाम, थरः	आय	कट्टी हुने रकम	कर योग्य आय	कर लाग्ने आय	१० प्रतिशत	जम्मा कर
कमला गैह्रे	५२८८७०	५१८८	५२३६८१	७३६८१	७३६८	७३६८
प्रवेग थापा	४७७६००	४६७६	४७२९२४	७२९२४	७२९२	७२९२
अस्मिर के.सी.	४७७६००	४६७६	४७२९२४	२२९२४	२२९२	२२९२
मुकेश कुमार शाह	५७८२५८	१०५४४८	४७२८१०	७२८१०	७२८१	७२८१
मिना श्रेष्ठ	५८७२७१	१००४०८६	४८३१८५	३३१८५	३३१८	३३१८
अशोक घिमिरे	६२८५८३	१११६७३	५१६९१०	६६९१०	६६९१	६६९१
विनोद अछामी सार्की	५८५६८६	९७४९२	४८८१९३	३८१९३	३८१९	३८१९

जम्मा	**१०६७४६७**

३१

मृत्यु पश्चात रकम भुक्तानी

२४,४००

सामाजिक सुरक्षा नियमावली २०७६ को नियम १३ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिको मृत्यु भएमा उक्त लाभग्राहीलाई भत्ता पाउने सुचिबाट हटाई मृत्यु भएको दिनदेखि भत्ता दिन रोक्नु पर्ने व्यवस्था भएकोमा लेखापरीक्षणका क्रममा नमुना छनोट गर्दा देहायको वडामा पालिकाले चौमासिक भत्ता वितरण गर्दा देहायको व्यक्तिको मृत्यु पश्चात पनि भत्ता निकासा गरेकोले उक्त सामाजिक सुरक्षा भत्ता असुल गरि संघिय संञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु.

सि.न.	लाभग्राहीको प्रकार	लाभग्राहीको नाम	वडा न.	मृत्यु मिति	निकासा भएको	निकासा हुनुपर्ने	बढी निकासा
१	ज्येष्ठ नागरिक अन्य	तुलसीमाया श्रेष्ठ	०३	२०७८।०७।०१	२०००	०	२०००
२	ज्येष्ठ नागरिक अन्य	हेल कुमारी मल्ल	०३	२०७८।०६।२३	७८६७	३०६७	४८००
३	ज्येष्ठ नागरिक अन्य	नरमाया थापा मगर्नी	०३	२०७८।०७।१८	१२०००	२४००	९६००
४	ज्येष्ठ नागरिक अन्य	सन कुमारी खत्री	०३	२०७८।११।०१	१२०००	४०००	८०००
	जम्मा						**२४४००**

३२

औषधि सोझै खरिद

सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ८(२) अनुसार खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ। पालिकाले देहाए अनुसारका स्वास्थ्य सम्बन्धी सामान तथा औषधि सोझै खरिद गरेको छ। खरिद गर्दा खरिदको प्याकेज बनाएर मात्र माग खरिद गर्नुपर्दछ।

गो.भौ.नं/मिति	विवरण	सप्लायर्सको नाम	रकम
११/२०७९।०१।०९	स्वास्थ्य सम्बन्धी सामान	सिम्पानी ट्रेडर्स कन्सर्न	४९९६५७
	स्वास्थ्य सम्बन्धी सामान	डि वि टी इन्टरप्राइजेज	३४५९७

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td>किट बक्स</td><td>श्यामजी सप्लायर्स</td><td>१९७१८९</td></tr>
<tr><td>१४/२०७९।०३।१६</td><td>औषधी सम्बन्धी उपकरण</td><td>अतिथी फर्मा एण्ड ट्रेड सप्लायर्स प्रा.ली.</td><td>६२०५१७</td></tr>
<tr><td>१८/२०७९।०३।२३</td><td>सर्जिकल सामान</td><td>लाईफ लाइन सर्जिकल सप्लाई प्रा.ली.</td><td>३५०००</td></tr>
<tr><td>२०/२०७९।०३।२४</td><td>स्यानिटरी प्याड</td><td>लाइफ केयर स्यानिटरी एण्ड न्याप्किन उद्योग सप्लायर्स</td><td>२९९९६५</td></tr>
<tr><td>८८/२०७९।०३।२२</td><td>औषधि खरिद</td><td>स्माइल मेडिसिन सप्लायर्स</td><td>१०२९६४२</td></tr>
<tr><td>१४३/२०७९।०३।२६</td><td>ल्यापटप व्याग</td><td>ए टु जेड प्रोडक्ट</td><td>१६०४६०</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td></td><td>२२७००२७</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३३</td><td>183</td><td>२०७८-६-२०</td><td>पालिकाको बहुउद्येश्यीय भवन

पालिकाको बहुउद्येश्यीय भवन निर्माण गर्नको लागि लागत अनुमान रु ३५७८९८७९।७३ रहेको कामको एवम् भन्दा कम कबोल गर्ने निर्माण व्यवसायी ज्ञानज्योति विल्डर्स प्रा.लि. सँग रु २३९८८७७८।७७ मा सम्झौता गरी मिति २०७९।०७।१५ भित्र सम्पन्न गर्ने उल्लेख गरिएकोमा उक्त निर्माण व्यवसायीले प्रथम रनिङ बिल वापत रु ८६८२५०१।०६ भुक्तानी भएको देखिन्छ। लेखापरीक्षण अवधि २०७९ पौष महिनासम्म पनि निर्माण कार्यको म्याद थपको कारबाही अगाडि बढाएको देखिएन। पालिकाले भौतिक प्रगति विवरण तयार नगर्नाले वास्तविक रुपमा कति प्रतिशत प्रगति भयो उल्लेख गर्न सकिएन।</td><td></td></tr>
<tr><td>३४</td><td></td><td></td><td>दाखिला गर्नुपर्ने</td><td></td></tr>
<tr><td>३४.१</td><td></td><td></td><td>तोकिएको समयमा मात्र भत्ता वितरण गर्नुपर्दछ। पालिकाले एउटै समयमा मिति २०७८।१०।२६ को मितिमा अगमराज उपाध्यायले रु १५०० का दरले ३०००, अमृत पण्डितले रु ७०० का दरले रु १४०० र प्रमोद शाहले रु ७०० का दरले रु १४०० दोहोरो भत्ता लिएको देखिएकोले उक्त रकम मध्ये १ समयको मात्र लिने र बाँकी रकम फिर्ता गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु</td><td>२,९००</td></tr>
<tr><td>३४</td><td>14</td><td>२०७</td><td>आयकर ऐन २०५८ को दफा ८७ अनुसार बैठक भत्ता रु १९००० भुक्तानी गर्दा १५ प्रतिशतका दरले पारिश्रमिक कर कट्टा गरी राखेको बैंक</td><td>२,८५०</td></tr>
</table>

.२	7	९-३-२९	दाखिला गर्नुपर्नेमा दाखिला नगरेकोले बैंक दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु	
३५	56	२०७८-१२-१	**बिल भरपाई भन्दा बढी भुक्तानी** आवश्यक औषधि खरिद गर्न लागत अनुमान रु १५०२१४५।५० तयार गरी हेल्पिङ्ग हेल्थ पोलिक्लिनिकसँग रु २४१६७५ मा ३८ प्रकृतिका औषधि खरिद गर्न सम्झौता भएको देखियो। तर रु २१४२६६ को मात्र औषधि खरिद गरी रु २२०३५८ भुक्तानी भएकोले बिल भरपाई भन्दा बढी भुक्तानी भएको रु	६,०९२
३६			**कृषि अनुदान** सरकारी अनुदान रकमको वितरण सदुपयोग सही एवम् समुचित तरिकाले गरी खर्चको सार्वजनिकीकरण एवम् अनुगमन गर्नुपर्दछ र सो को प्रभावकारिता मापन गर्ने संयन्त्र विकास गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि आए नआएको सम्बन्धमा प्रतिवेदन बनाउनुपर्दछ। अनुदानमा विउ वितरण गर्दा जग्गाको स्वामित्व हेरी मात्र वितरण गर्नुपर्दछ। पालिकाले कृषि तथा पशुपालनमा संलग्न कृषकको उद्यमशिलतालाई प्रोत्साहन गर्न तथा उनीहरुको आयस्तर वृद्धि गर्नका लागि अनुदान उपलब्ध गराएको देखिन्छ। अनुदान प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको अभिलेख विवरण अद्यावधिक नगरेको कारणले गर्दा वास्तविक रुपमा अनुदान पाउन योग्य किसानले नै पाएको छ भन्न सक्ने अवस्था देखिँदैन। अनुगमन प्रभावकारी बनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहले गरे नगरेको यकिन गरी प्रतिवेदन लिनुपर्नेमा सो समेत लिएको देखिएन। कार्यालयले वितरण गरेको अनुदान वितरण पश्चात कार्यक्रमको उद्येश्य अनुरुप अनुदानको सदुपयोग भएको हो होइन आश्वस्त हुने आधार देखिँदैन। अनुदान दिएको रकमको सही सदुपयोग भयो भएन अनुगमन गरी प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ। यो वर्ष सञ्चालित अनुदान कार्यक्रम देहाए अनुसार रहेका छनः	

गो.भौ.नं/मिति	कार्यक्रम	५०% अनुदान
१२९/२०७९।०३।२४	तरकारी बाली, कृषि उत्पादन पकेट विकास डिजिटल काँटा, भकारो सुधार कार्यक्रम एक्लेफाँट वडा नं २	३९१०२४
१३८/२०७९।०३।२५	साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन मित्रता एकीकृत कृषक समुह वडा नं १ मार्फत फलफुल तथा तरकारी मूल्य श्रृङ्खला विकास आयोजना	१३९४६७

३/२०७८।०९।२२	आलुको विउ ४०९५ के जी वडा नं १ र २ मा वितरण	१९२४६५
७/२०७८।१२।१३	विभिन्न १० व्यक्तिलाई पलाष्टिक वितरण वडा नं १,२ र ३	९१८००
२३/२०७९।०३।२५	सुन्तला विरुवा ३३०० परिमाणमा वडा नं १ र २ मा ३० जनालाई	११५५००
	भुइकटर ३४५० परिमाणमा वडा नं १ र २ मा ९ जनालाई	८६२५०
	कागति ३९२९ परिमाणमा वडा नं १ र २ मा २२ जनालाई	१३७५१५
२४/२०७९।०३।२५	गोलभेडा २२५ पाकेट वडा नं १,२,३,४ र ६ का ७१ जनालाई	८४३७५
२७/२०७९।०३।२५	डिजिटल काँटा १५ पिस वडा नं १,२ र ३ का १५ जनालाई	११२५००
	मिनिटिलर ८ वटा वडा नं १,२ र ३ का ८ फर्मलाई	२०००००
	तरकारी क्रेट २०५ तथा मल्चिङ पलाष्टिक ११ समुहलाई	२५४२५२
९ देखि २२ सम्म	आँबु खैरेनी वडा नं १,२ र ३ का २३ जनालाई भकारो सुधार	३२१४८५
जम्मा		**२१३९०८१**

पालिकाले एकै प्रकृतिका अनुदान कार्यक्रम विभिन्न वडा तथा पालिकाबाट सञ्चालन गरेको भएतापनि कार्यक्रममा एकरुपता भएको देखिदैंन। लागत सहभागिता तथा अनुदान भुक्तानीका मापदण्ड अनुसार एकै प्रकृतिका अनुदान कार्यक्रममा पनि प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाबाट खरिद नगरी उपभोक्ताका बिलका आधारमा अनुदान दिएको अवस्था छ। अनुदान दिने मापदण्डमा एकरुपता नहुँदा कुनै कार्यक्रममा लागत सहभागिता कुनै कार्यक्रममा ७५% तथा १००% अनुदान दिएकोले निश्चित मापदण्ड तथा कार्यविधि तयार गरी एकमुष्ट रुपमा प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले खरिद गरी समानता कायम हुने गरी अनुदान वितरण गर्नुपर्दछ।

३७			**कृषि तथा पशु सम्बन्धी खरिद**	

सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ५ अनुसार कुनै पनि सामान खरिद गर्दा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले कृषि तथा पशु सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा लागत अनुमान तयार गरी कार्य अगाडी बढाउनुपर्नेमा लागत अनुमान तयार नगरी खरिद तथा कार्यक्रम सञ्चालन गरेको देखियो। यसरी गरिएको खर्चलाई नियमसम्मत मान्न सकिएन। लागत अनुमान तयार गरेर मात्र कृषि तथा पशु सम्बन्धी खरिद कार्यक्रम अगाडी बढाउनुपर्दछ।

गो.भौ.नं/मिति	विवरण	खरिद रकम
१२९/२०७९।०३।२४	तरकारीबाली, भकारो सुधार, कृषि उत्पादन पकेट वडा नं २	७८२०४७
१३१/२०७९।०३।२४	बंगुरपालन तालिम वडा नं १	२११८१०
१३२/२०७९।०३।२४	बाख्रा तथा बंगुरपालन तालिम वडा नं १	१४१३४५
१३३/२०७९।०३।२४	बाख्रा तथा कुखुरापालन तालिम वडा नं ४	११०५२६
	कागती खेति तालिम वडा नं ४	७४१२०
	कुखुरा तथा बाख्रापालन वडा नं ४	१०९५७५
११८/२०७९।०३।३१	पशु सम्बन्धी सामाग्री शिवपुरी ट्रेनिङ सेन्टरबाट	१३९१७२
१३८/२०७९।०३।२५	तरकारीबालीको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन (पकेट)	१३९४६७
३/२०७८।०९।२२	आलुको विउ खरिद ४०९५ के.जी. (श्रेष्ठ एग्रो कन्सर्नबाट)	३८४९३०
७/२०७८।१२।१३	कृषिको लागि पलाष्टिक (मातृभुमी एकीकृत कृषि फर्म प्रा.ली. बाट)	९१८००
२३/२०७९।०३।२५	सुन्तला विरुवा ३३०० मिलिजुली कृषक उत्पादक संस्था प्रा.ली, भुइकटहर ४५० विरुवा कमला कृषक समुह	८६२५०
	कागती ३९२९ विरुवा मिलिजुली कृषक उत्पादक संस्था लि.	१३७५१५
२४/२०७९।०३।२५	गोलभेडा २२५ पाकेट वडा नं १,२,३,४,५,६ मा वितरण श्रेष्ठ	८४३७५

	एग्रो कन्सर्नबाट	
२७/२०७९।०३।२५	इलेक्ट्रोनिक्स काँटा १५ वटा एभरेष्ट ग्लोबल ट्रेडर्सबाट वडा नं १ र २ मा १५ जनालाई	१५००००
	मिनिटिलर ८ वटा डि.वि. इन्टरनेशनल प्रा.ली. बाट वडा नं १,२,३ का ८ जनालाई	४०००००
	तरकारी क्रेट २०५ चितवन आधुनिक कृषि स्टोरबाट वडा नं १,२,३,४ मा वितरण	१३३२५२
	मल्चिङ पलाष्टिक २० रोल चितवन आधुनिक कृषि स्टोरबाट वडा नं १,२,३,४ मा वितरण	१२१०००
जम्मा		**३२९७१८४**

३८	3	२०७८-९-२२	**बढि दरमा खरिद** स्वीकृत जिल्ला दररेटको सीमाभित्र रही खरिद गर्नुपर्दछ। पालिकाले स्वीकृत भएको जिल्ला दररेट अनुसार प्रति के जी आलुको रु ८० का दरले ४०९५ के.जी. को रु ३२७६०० मा खरिद गर्नुपर्नेमा रु ९४ का दरले रु ३८४९३० भुक्तानी भएको देखिएकोले स्वीकृत दररेट भन्दा बढी दरमा खरिद गरी बढी भुक्तानी भएकोले बढी रकम असुल गर्नुपर्ने रु	५७,३३०
३९			**सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम तर्फ** सुरक्षित नागरिक आवास कार्यविधि २०७५ को दफा ३ अनुसार लक्षित वर्गको पहिचान पश्चात दफा (४) बमोजिम स्थानीय तहहरु सँग सम्झौता गरी पहिलो किस्ता वापत ६०% रकम उपलब्ध गराइने र उक्त रकम लाभग्राहीको जस्तापाता तथा काठपात खरिद गरी निर्माण कार्य अगाडि	१,५३०,०००

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>बढाउनुपर्ने र निर्माण सम्पन्न भए पश्चात प्राविधिक प्रतिवेदन सहितको सिफारिसको आधारमा बाँकि ४०% रकम दोश्रो किस्तामा उपलब्ध गराइने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले गत वर्ष १५२ जना र यो वर्ष ११ जना गरी १६३ लाभग्राहीलाई प्रथम किस्ता वापत रु ३०००० का दरले रु ४८९०००० लगेको देखियो। सो मध्ये ११२ जनाले लाभग्राहीले कार्यसम्पन्न गरेको बिल भरपाई तथा प्राविधिकले गरेको मूल्याङ्कनका आधारमा दोश्रो किस्ता वापत रु २०००० का दरले २२४०००० भुक्तानी गरेको छ। ऐनको दफा ६ मा किस्ता बमोजिमको गर्नु पर्ने कार्य प्रगति अनुदान उपलब्ध गराएको ३ महिनाभित्र कार्यसम्पन्न नगरेमा लाभग्राहीबाट स्थानीय तहले असुल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। १६३ घर परिवार मध्ये ११२ जनाले मात्र कार्य प्रगति देखिन आएकोले बाँकि ५१ घर परिवारको गत वर्ष तथा यो वर्ष भुक्तानी भएको प्रथम किस्ता वापत भुक्तानी रकमको उद्येश्य अनुरुप सदुपयोग भएको एकिन प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु</td><td></td></tr>
<tr><td>४०</td><td></td><td></td><td>मु अ कर समायोजनको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने

अर्थ मन्त्रालयको राजश्व महाशाखाको मिति २०६९।०६।१७ को परिपत्र अनुसार धरौटी फिर्ता गर्दा धरौटी कारोबार करचुक्ता प्रमाणपत्र र मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन गरेको प्रमाण यकिन गरेर मात्र धरौटी फिर्ता दिनुपर्दछ। पालिकाले देहाए बमोजिमका धरौटी रकम फिर्ता गरेकोमा मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन गरेको प्रमाण नराखेकोले मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन गरेको प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु

<table>
<tr><th>गो.भौ.नं/मिति</th><th>निर्माण व्यवसायीको नाम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>११/२०७८।०८।०२</td><td>प्रथम निर्माण सेवा</td><td>२६००००</td></tr>
<tr><td>१६/२०७८।०८।०२</td><td>अभियाता कन्स्ट्रक्सन</td><td>१३३०००</td></tr>
<tr><td>१८/२०७८।०८।०२</td><td>कृतिका क्रितेक कन्स्ट्रक्सन प्रा.ली.</td><td>१०७७५०</td></tr>
<tr><td>२०/२०७८।०८।०२</td><td>एस आर निर्माण सेवा एण्ड सप्लायर्स</td><td>३०००००</td></tr>
<tr><td>२३/२०७८।०८।०२</td><td>केम्लिट कन्टयाक्ट कन्स्ट्रक्सन</td><td>३०००००</td></tr>
<tr><td>२८/२०७९।०२।२९</td><td>पुन्य निर्माण सेवा</td><td>४६०००</td></tr>
<tr><td></td><td>वि एण्ड वि निर्माण सेवा</td><td>३५००००</td></tr>
</table></td><td>१,४९६,७५०</td></tr>
</table>

			जम्मा | **१४९६७५०**	
४१			**सौर्य बत्ति जडान** प्रारम्भक प्रतिवेदन उपर प्रमाण पेश भई आएकोले मिति **२०७९-१२-२०** को निर्णय अनुसार **विभिन्न आपूर्तिकर्ताहरु** को **788897**गरिएको	०
४२			**कर कट्टि** भौ नं १६७ २०७९।३।२५ किशोर किशोरी प्रजनन स्वास्थ्य, क्षयरोग कार्यक्रम गायतका कार्यक्रम संचालन गर्दा कट्टि गरिएको पारिश्रमिक कर रु ६१८०। र अग्रिम आयकर रु ९७६। दाखिला नभएकोले राजश्व दाखिला गर्नुपर्ने रु	७,१५३
४३	15	२०७९-३-२१	**बिल नपुग भएकोले असुल गर्नुपर्ने** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) अनुसार बिल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। मर्स्याङ्गदी सामुदायिक आधारभुत विद्यालयको लागि आईसिटी ल्याब सामाग्रि खरिद गर्नको लागि विद्यालयको खातामा रु ६५०००० जम्मा गरेको देखियो। उक्त विद्यालयबाट ल्यापटप, प्रिन्टर लगायत अन्य ल्याब सम्बन्धी सामाग्रीहरु व्यास आई टि सेन्टरबाट रु ४८३६४० फिक्सल कम्प्युटर सप्लायर्सबाट रु ९९९८२ र त्रिदेव ईन्जीनियरिङ वर्कसप सेन्टरबाट रु ५९५५५ समेत रु ६४३१७७ मात्र बिल भरपाई पेश हुन आएकोले नपुग भएको असुल गर्नुपर्ने रु	६,८२३
४४			**बढी भुक्तानी** आबुखैरेनी वडा नं ६ हिले खर्कमा माध्यमिक विद्यालय भवन निर्माण गर्न लागत अनुमान रु ३९५५१७७।६३ भएको मध्ये कार्यालयबाट रु ३५५९६६० र विद्यालय व्यवस्थापन समितिले १० प्रतिशत वापत रु ३९५५१७ व्यहोर्ने गरी सम्झौता भएकोमा उक्त भवन निर्माणको काम रु ३८४९९१।८१ मिति २०७९।०२।१६ मा भएको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन अनुसार कामको १० प्रतिशतले हुने रु ३८४९९१ विद्यालय व्यवस्थापन समिति र कार्यालयबाट रु ३४६४९१९ खर्च लेख्नुपर्नेमा उपभोक्ता (विद्यालय व्यवस्थापन समिती) ले रु १३५०८१ र कार्यालयबाट रु ३७१४८३० भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रु	२४९,९११

४५	6	२०७८-१२-२८	**विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय अनुुदान** कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।०७९ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.१३ मा उल्लेख भएअनुसार विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय योजना कार्यान्वयन अनुदानका लागि शैक्षिक सुधारको क्रियाकलाप निर्धारण गरी शैक्षिक पूर्वाधारहरु छात्रावास व्यवस्थापन शैक्षिक सुशासनका न्युनतम शर्त पुरा गर्ने लगायतका कार्यक्रम गर्न भौतिक पूर्वाधार विकासका लागि विनियोजन बजेटको कार्यप्रगति सहित आवश्यक बजेट सहितको प्रस्ताव विद्यालयबाट पेश गर्न लगाउने तथा यस आ.ब. मा सम्पादन गर्ने कार्यक्रम निर्धारण गरी स्थानीय तह र विद्यालयवीच सम्झौता गरी कार्य प्रगति पठाउने उल्लेख छ। पालिकाले वडा नं ३ स्थित रामशाह माध्यामिक विद्यालयलाई रु ६५००००० भवन निर्माण गर्न विद्यालयको खातामा जम्मा गरेको देखियो। सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११७ अनुसार प्राप्त भएको मालसामान वा प्रदान गरिएको सेवा स्वीकार्दा सो को प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने र कार्यसम्पन्न भएपछि नियम १२५ बमोजिम कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन लगायतका कागजात २।२ प्रति प्राविधिकबाट तयार गर्न लगाई सम्बन्धित साईट ईन्चार्ज विद्यालयको प्रधानाध्यापक तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तथा प्रमुखको दस्तखत गराई १ प्रति स्थानीय तहमा र अर्को प्रति विद्यालयमा राख्न लगाई सो को लेखापरीक्षण विद्यालयको आफ्नै स्रोतबाट गराउनुपर्ने र स्थानीय तहले अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने भनी उल्लेख गरेकोमा विद्यालयले निर्माण व्यवसायी मार्फत भएको कार्य विवरण अनुसार रु ६१६७,००१।९३ को प्रथम रनिङ बिल पेश भएकोमा निम्न व्यहोरा देखियो। ·आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ६५ अनुसार ५ प्रतिशत धरौटी कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी गर्नुपर्नेमा धरौटी वापत ५ प्रतिशत कट्टी गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु २७२८७६।१९ ·आयकर ऐन २०५८ को दफा ८९ अनुसार भुक्तानीमा १.५ प्रतिशत अग्रिम आयकर कट्टा गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले रु ८१८६२।८५ को अग्रिम आयकर कट्टि गरी दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु ८१८६२।८५	३५४,७३९
४६	15	२०७९-३-२१	**अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने** लक्ष्मी माध्यामिक विद्यालयमा २ कोठे भवन निर्माण गर्नको लागि जम्मा लागत अनुमान भएको रु १९२९०५७।१३ को मध्ये विद्यालय व्यवस्थापन समितीबाट रु १९२९०५ र कार्यालयबाट रु १७३६१५२ व्यहोर्ने गरी सम्झौता भएकोमा कार्यालयले शुरुमै रु १८००००० विद्यालयको खातामा जम्मा गरेको देखियो। उक्त भवन निर्माणको प्राप्त प्रथम रनिङ बिल अनुसार रु ११७००९१।७३ को मात्र कार्य भएको। सो बिल अनुसार विद्यालय व्यवस्थापन समितीको रु ११७००९ र कार्यालयको रु १०५३०८२ भुक्तानी गर्ने गरी बिल प्राप्त भएकोले कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्ने र कार्य सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२५ बमोजिम कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन २।२ प्रति	७५८,९६६

			तयार गरी व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तथा प्रमुख दस्तखत गराई स्थानीय तहले समेत अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु	
४७			**बढी सुविधा असुल गर्नुपर्ने** गण्डकी प्रदेश सरकारले जारी गरेको गाउँ सभा र जि.स.स का सदस्यले पाउने पदाधिकारी सुविधा सम्बन्धी ऐन २०७६ को अनूसूची ख मा गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरुले अनुसुचिमा उल्लेखित दरमा मासिक रुपमा सुविधा लिएकोमा दोहोरो सुविधा असुल गरी सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु	५०,०००

गो.भौ.नं/मिति	**पदाधिकारीको नाम**	**रकम**
२७/२०७८।०८।२३	अध्यक्ष गिर बहादुर थापा	२०००
	उपाध्यक्ष पुष्पादेवी श्रेष्ठ	२०००
३६/२०७८।०९।२०	अध्यक्ष गीर बहादुर थापा	१०५००
	उपाध्यक्ष पुष्पादेवी श्रेष्ठ	१०५००
५८/२०७९।०१।०६	अध्यक्ष गीर बहादुर थापा	६०००
	उपाध्यक्ष पुष्पादेवी श्रेष्ठ	६०००
७२/२०७९।०१।२२	अध्यक्ष गीर बहादुर थापा	४०००
	उपाध्यक्ष पुष्पादेवी श्रेष्ठ	३०००
१२७/२०७९।०३।२३	अध्यक्ष शुक्र चुमान	३०००
	उपाध्यक्ष दुर्गा अर्याल	३०००
जम्मा		**५००००**

४८			**अग्रिम कर कट्टा नगरेको**	३२,२६४

आयकर ऐन २०५८ को दफा ८९ अनुसार कुनै पनि भुक्तानीमा मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेकको रकममा १.५ प्रतिशतले अग्रिम आयकर कट्टा गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले देहाएको गोश्वारा भौचर तथा मितिबाट देहाए अनुसारका विद्यालयलाई मेशिनरी औजार तथा आई सि टी ल्याब सामाग्री खरिद गर्नको लागि रकम उपलब्ध गराएकोमा सामान खरिद गरी भुक्तानी गर्दा अग्रिम आयकर कट्टा नगरेको रु

गो.भौ.नं/मिति	विद्यालयको नाम	पार्टीको नाम	रकम	अग्रिम कर
१५/२०७९।०३।२१	मर्स्याङ्गदी सामुदायिक आधारभुत विद्यालय	व्यास आई सि टी सेन्टर	४८३६४०	६४२०
		फिक्सल कम्प्युटर सप्लायर्स	९९९८२	१३२७
		त्रिदेव इन्जीनियरिङ	५९५५५	७९१
७९/२०७९।०३।२२	रामशाह मा.वि. ल्याब सामाग्री	एस पि टेक्नीकल कन्सल्टेन्ट	१०००००	१३२७४
२२/२०७८।०८।०५	सौर्य बत्ति जडान	क्युसेरा मल्टिप्रपोज	४९२८६७	६५४२
	सौर्य बत्ति जडान	यार्सा टेक्नोलोजी	२९६०६०	३९३०
जम्मा			**३२२६४**	

४९

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

स्थानीय तहमा सूचिकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्युनतम रोजगारी प्रत्याभुत गराउन एवम् सामुदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउन यो कार्यक्रम सञ्चालन भएको हो। आबुखैरेनी गाउँपालिकामा यो वर्ष गोरेटो बाटो निर्माण गर्ने, पैदल मार्ग मर्मत गर्ने, पोखरी निर्माण गर्ने, चौतारा मर्मत गर्ने, पहिरो पन्छाउने, ढुङ्गा तथा सिमेन्ट जोडाइको गार्हो लगाउने जस्ता कार्यको लागि नेपाल सरकारको स्रोतबाट २५ वटा योजनामा रु ५५९५७६९।०८ तथा युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना (आइ.डि.ए.) बाट प्राप्त १५ योजनामा रु २५३५०११ समेत रु ८१२८०३१।६७ खर्च भएको छ। सूचिकृत भएका बेरोजगार संख्या ७०७ जना मध्ये रोजगारमा संलग्न ४२२ जनाबाट १४२२९ दिन कार्य गरेको देखिन्छ। प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७५ को दफा २(ट) मा बेरोजगार व्यक्तिलाई स्थानीय तहको रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत गरी परिचयपत्र वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले बेरोजगार व्यक्तिहरुको सूचि तयार गरी प्राथमिकताको आधारमा मात्र कामका लागि पारिश्रमिक कार्यमा सहभागि गराउनुपर्नेमा सो गराएको देखिएन। वास्तविक बेरोजगार व्यक्तिले नै रोजगार गरे भन्ने आधार देखिदैंन। सहभागि कामदारको ज्याला बैंङ्कि प्रणालीबाट भुक्तानी गर्ने अवस्था हुँदै सो नगरी डोर हाजिरी कपिमा नै

			भरपाई गरी वितरण गर्ने गरेको देखियो। आयोजना सञ्चालन पूर्व स्थानीय तहले प्राविधिक कर्मचारी खटाई प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने र सो नियमित रुपमा प्राविधिक सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्नुपर्नेमा कतिपय आयोजनामा प्राविधिक कर्मचारी संलग्न रहेको देखिदैंन। कानूनमा भएको व्यवस्थाको पालना गर्दै सूचिकृत बेरोजगारले रोजगारी पाउने अवस्थाको सृजना गरेर रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई अद्यावधिक गर्दै लैजानुपर्दछ। स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार नेपाल सरकारको स्रोत तर्फ ४ वटा आयोजना र युवा रोजगारको लागि रुपान्तरण पहल आयोजना (आई.डी.ए.) तर्फ ८ वटा आयोजना समेत गरि १२ वटा आयोजनामा रु १७३४०० बजेट विनियोजन गरेतापनि कार्य भएको देखिएन। स्वीकृत भएका आयोजनाहरु समयमै सम्पन्न गरेर बेरोजगारहरुलाई रोजगार बनाउनुपर्दछ।	
५०			**कट्टी गरेको रकम दाखिला नगरेको** आयकर ऐन २०५८ को दफा ९० मा करकट्टी गरेको रकम महिना समाप्त भएको मितिले २५ दिनभित्र दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख छ। तर पालिकाले विभिन्न सप्लायर्स हरुलाई भुक्तानी गर्दा कट्टी गरेको कर कम दाखिला नगरेको पाइयो। पालिकाले देहायको कर रकम आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दाखिला नगरेकोले दाखिला गर्नुपर्ने रु ४६५६७	४६,४६७

शीर्षक	डेबिट	क्रेडिट	बाँकि
अग्रीम आय कर	२९७५९४७	३००८९८४	३३०३७
सामाजिक सुरक्षा कर	८०९१३९	८१२८१९	३६८०
मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टी	१९५०६६६.००	१९६०४१६	९७५०
	१३०५२००७	१३०९८४७४	४६४६७

५१			**प्रोत्साहन भत्ता** संघिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ८६ (१) बमोजिम स्थानिय सेवा गठन संचालन व्यवस्थापन सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी सिद्धान्त र मापदण्ड संघिय कानुन बमोजिम हुने उल्लेख छ। दफा ८६(२) बमोजिम स्थानिय सेवाको गठन संचालन तथा व्यवस्थापन सेवाको शर्त तथा सुविधा अन्य व्यवस्था स्थानिय तहले बनाएको कानुन बमोजिम हुने व्यवस्था छ। स्थानीय तहले सभाबाट निर्णय गरि कार्यलयमा कार्यरत स्थायी तथा करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई भौ नं २८६ बाट ८६ जना कर्मचारीलाई मासिक रु ५००० देखि ३०००।को दरले खाजा	

			भत्ता रु १६०००००।भुक्तानी हुदा कार्यलयलाई आर्थिक व्ययभार परेको देखिन्छ। पालिकाले संघिय कानुन तथा सेवा शर्त सँग बाझिने गरि निर्णय गरि गरिने खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्न देखिन्छ।	
५२			**पदाधिकारीलाई खाजा भत्ता भुक्तानी** गाउँसभानगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्वन्धी ऐन २०७७ को अनुसूचिमा मा पदाधिकारीलाई मासिक रुपमा पाउने सुविधाको व्यवस्था रहेको छ। साथै दफा १६ मा पदाधिकारीले यस ऐनले निर्धारण गरेको बाहेक अन्य सुविधा नपाउने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले १४ जना पदाधिकारीलाई मासिक रु ५०००। को दरले श्रावण भाद्र महिनाको खाजा भत्ता रु १४००००।भुक्तानी गरेकोले ऐन विपरित भत्ता भुक्तानी गर्नु अनियमित देखिएको रु	१४०,०००
५३			**पदाधिकारीलाई दोहोरो अनुगमन भत्ता** गाउँसभा नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्वन्धी ऐन २०७७ को अनुसूचीमा पदाधिकारीलाइ मासीक रुपमा अनुगमन वापत भत्ता उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ। त्यसवाहेक अनुगमनको नाममा अन्य सुविधा दिएको छैन भने कर्मचारीलाइ अनुगमन गरेको भनि भत्ता दिने कानुन छैन ।पालिकाले पदाधिकारीलाई मासिक रुपमा अनुगमन भत्ता भुक्तानी गरेको छ। यसरि मासिक रुपमा अनुगमन भत्ता भुक्तानी भईसकेको अवस्थामा समेत पालिका अन्तर्रगतको योजनाहरुको अनुगमन गरेको भनि अनुगमन भत्ता भुक्तानी गरेको पाइयो। यसरि दोहोरो भुक्तानी भएको अनुगमन भत्ता कर कट्टी पछिको असुल हुनुपर्ने रु	४४,२००

भौ नं	पदाधिकारीको नाम	रकम
३९७	गिरि बहादुर थापा	१२०००
३९७	पुष्पा देबि श्रेष्ठ	१२०००
२७९	गिरी बहादुर थापा	६०००
२७९	पुष्पा देवि श्रेष्ठ	६०००
४३०	गिरि बहादुर थापा	८०००

४३०	पुष्पा देवि उपाध्ययक्ष	८०००
	जम्मा	५२०००

५४ **पारिश्रमिक कर कट्टी नगरेको** ४१,६०१

आयकर ऐन २०५८ को दफा २२(२) मा प्राकृतिक व्यक्तिले रोजगारीबाट प्राप्त हूने आयको गणना गर्दा कर प्रयोजनको लागि नगद आधारमा लेखाङ्कन गर्नूपर्ने र दफा २३ मा कूनै व्यक्तिले कर प्रयोजनको लागि यस ऐनको अधिनमा रही रोजगारी वा लगानीबाट भएको आयको गणनाको लेखाङ्कन नगद आधारमा गर्दा निजले भूक्तानी प्राप्त गर्दा वा निजलाई सो भूक्तानी उपलब्ध हूंदाको अवस्थामा मात्र निजको आय गणनामा रकम प्राप्त गरेको मानी समावेश गर्नूपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।पालिकाले देहायको कर्मचारीहरुको आयमा कर कट्टी कम गरेकोले देहाय अनुसारको कर रकम असुल गर्नुपर्ने रु

नाम	बार्षिक आय	कट्टी रकम	करयोग्य आय	लाग्ने कर	तिरेको कर	तर्न बाँकि कर
तेजन गैह्रे	७०७०३०	१८१२२४	५२५८०६	१२०८१	५२५८	६८२३
नारायण प्रसाद ढकाल	६५७२३१	१६९८९६	४८७३३५	८२३४	४८७३	३३६१
अविनास कुमार रौनियार	७८७३८०	१०१७१२	६८५६६८	४१६३४	६८५६	३४७७८
निरोज श्रेष्ठ	५२८८७०	२००००	५०८८७०	१०३८७	५२८८	५१००

मिति **२०७९-१२-२०** मा **नारायण प्रसाद ढकाल** को **3361.00** सम्परीक्षण मनासिब देखि फस्यौंट गरिएको मिति **२०७९-१२-२०** मा **निरज श्रेष्ठ** को **5100.00** सम्परीक्षण मनासिब देखि फस्यौंट गरिएको

५५ **अनुत्पादक एवं वितरणमुखी पूँजिगत खर्च**

			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा गाउँपालिकाले आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने, स्थानीय बासिन्दाहरुको सहभागिता जुट्ने, स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने, दिगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा सम्वर्द्धनमा सहयोग पुग्ने विषयहरुलाई प्राथमिकता दिई योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्नुपर्ने उल्लेख छ। यस पालिकाले वार्षिक बजेटबाट गाउँपालिका गित निर्माण, विभिन्न समुहहरुको फर्निचर व्यवस्थापन लगायतका अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यमा बजेट विनियोजन गरि खर्च गरेको छ। यस किसिमका खर्चबाट आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने देखिदैन। गाउँपालिकाले यस्तो खर्च नियन्त्रणगरि सार्वजनिक स्रोत साधनको उपयोग गर्दा गुणात्मक प्रतिफल आउने क्रियाकपालहरुमा खर्च गर्नु पर्दछ। केहि व्यहोराः **भौ नं** | **कामको विवरण** | **रकम** १३३ | आमा समुह फर्निचर व्यवस्थापन | २९९३०० १४९ | सिद्धि गणेश टोल विकास संस्था फर्निचर व्यवस्थापन | ३००००० १५ | ब्रह्माकुमारी ईश्वरिय विद्यालय फर्निचर व्यवस्थापन | १४८२१६ | **जम्मा** | **७४७५१६**	
५६			**कार्यालयको काम उपभोक्ता समिति मार्फत** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४४ मा काममा मितव्ययी, गुणस्तरीय, रोजगारी श्रृजना गर्ने तथा दिगोपना हुने भएमा त्यस्ता आयोजना उपभोक्ता समितिमार्फत गराउन सकिने उल्लेख छ। साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम १२ मा उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको कामको स्वामित्व लाभग्राही समुदायलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले आफै निर्माण गर्नुपर्ने ५ नं वडा कार्यालय भवन निर्माणको काम उपभोक्ता समिति मार्फत गराइ रु १४४००००। खर्च गरेको छ। उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउदा लाभ प्राप्त गर्ने र दिगोपना आउने योजनाको कार्य गर्न दिनुपर्नेमा हस्तान्तरण नहुने र अनिवार्य रुपमा कार्यालयले नै गर्नुपर्ने कार्यहरु उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको पाइयो। नियमावलीमा भएको व्यवस्थाको प्रतिकुल हुने गरी लाभग्राही समुदाय मार्फत आफ्नै भवन निर्माण कार्य गराउनु उपयुक्त देखिएन। कार्यालयले यसमा सुधार गर्नुपर्दछ।	

५७			**लागत अनुमानको यथार्थता** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम९ मा लागत अनुमान तयार गर्दा विचार गर्नुपर्ने कुरा र नियम १० मा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ। यस पालिकाले उपभोक्ता समितिसँग खरिद सम्झौता गरि निर्माण सम्पन्न गरेको केहि योजना छनौटगरि परीक्षण गर्दा उपभोक्तासँग खरिद सम्झौता भन्दा उल्लेखनिय घटि कार्यसम्पन्न तथा मुल्याङ्कन भएको छ। यसरी निर्माण कार्यमा लागत अनुमानको तुलनामा लागत अनुमान भन्दा धेरै घटि हुनेगरि कार्यसम्पन्न भएको देखिदा लागत अनुमान वस्तुनिष्ठ एवं यथार्थपरक नदेखिनुका साथै उपभोक्ता समितिले सम्झौता अनुसार निर्माण कार्य नगरेको देखिन्छ। लागत अनुमान तयार गर्दा विशेष ध्यान दिनुका अतिरिक्त उपभोक्ता समितिबाट सम्झौता अनुसार कार्य गराउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ। केहि व्यहोराः	

भौ नं	निर्माण योजना	सम्झौता रकम	मुल्याङ्कन रकम	सम्झौता भन्दा घटि
१२३	खानी भित्ता कृषि सडक	८५४१६५।४५	४८५९३६	४३ %
१३९	बेनिटार ह्यामसिङ मोटर मार्ग	९०६७४८।७५	६९७०३०।५२	२३ %
१५७	पूलजिप मोटर मार्ग	१०६१७६९।४९	८९०८०३	१६ %
१६१	आवुखैरेनि ढाड सडक ढलान	५३३६०२।९७	३६१५१०।२२	३३ %
३९२	बेनिटार ध्याङ्सि मोटर मार्ग	१०६७३४०।३५	७७२८३८.५५	२८ %
१०४	आँवु पुलजिप घुमाउने मोटरमार्ग	२०८०००००	१०६५६४७।३७	४९ %

५८			**मेसिन प्रयोग दर** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले निर्धारण गरेका कुराहरु तथा लागत अनुमान तयार गर्ने सिलसिलामा सिमेन्ट, फलामे डण्डी, ईटा, ढुङ्गा, माटो, कर्कटपाता, विटुमिन तथा इमल्सन, इन्धन, पोलिथिन पाइप, जी.आई पाइप, विजुलीका सामान, जी-आई वायर यस्तै निर्माण सामाग्रीको दरभाउ, मेशिन तथा	

उपकरणको भाडा वा कामदारको ज्याला निर्धारण गर्दा दररेट निर्धारण समितिले तोकेको दररेटको आधारमा रेट कायम गरी आयोजनाको कूल लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाले उपभोक्ता समितिसँग खरिद सम्झौतागरि निर्माण सम्पन्न गरेको विभिन्न निर्माण योजना सबै प्रकारको माटोको कामको प्रति युनिट रु ६२.९९ र नरम चट्टानको काम प्रति युनिट रु १८८.९८ देखि २०४.७३ सम्म राखी लागत अनुमान तयार एवं सोहि बमोजिम मुल्याङ्कन तथा भुक्तानी गरेको छ। पालिकाले सडक विभिगको नर्म्स नं ९.१.ii B अनुसार माटो र ढुङ्गाको कामको दर विश्लेषण गर्दा मेसिन प्रयोगको दर प्रति घण्टा रु ३२६३ राखेको छ। निर्माण योजना सम्वद्ध फाटवारी परीक्षण गर्दा उपभोक्ता समितिले माटो र ढुङ्गाको काममा विभिन्न निर्माण व्यवसायीको मेसिन विभिन्न दररेटमा प्रयोग गर्नेगरि वहाल सम्झौता गरेको छ। माटो र ढुङ्गाको कार्य सम्पादन भएका तपशिल बमोजिम नमुना छनौटगरि परिक्षण गरिएका योजनामा कार्यालयलेविभिन्न भौ नं वाट उपभोक्ता समितिलाई माटो र ढुङ्गाको कार्यको भुक्तानी दिएकोमा उपभोक्ता समितिले मेसिन वहालमा लिई प्रयोग गरेको दर भन्दा बढिदर राखी विश्लेषण गर्दा देहायअनुसार ३ लाख ८२ हजार बचत हुने अवस्था देखिएको हुँदा दर विश्लेषण गर्दा कम लाग्ने गरी विश्लेषण गरी सरकारी स्रोत साधनको सदुपयोग गर्नतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।

भौ नं	निर्माण योजना	कामको विवरण	परिमाण (घ मि)	उ स ले वहालमा लिएको दर/घण्टा	हुने दर/घ मि	कार्यालये आधार लिएको दर/ घण्टा	कायम दर प्रति घ मि	फरक दर	फरक रकम
३९	सुर्तभञ्याङ हिलेखर्क छापस्वारा सडक	माटोको काम	६४७६।२५	२३००	४६.९४	३२६३	६२.९९	१६.०५	१०३९१५
९८	सत्रसय फाँटको तल्लो सहकारी देखि आदिमुल जाने सडक	माटोको काम	१६०३।५९	२५००	५०.२७	३२६३	६२.९९	१२.७२	२०३९७
		नरम चट्टान	१७९।२१		१५०.८३	३२६३	१८८.९८	३८.१५	६८३६

१८६	घगेडाँडा चरापानी सडक मर्मत	माटोको काम	३०३।१५	२४८६	५०।०४	३२६३	६२.९९	१२.९५	३९२५
		नरम चट्टान	२३२।२८		१५०।१३	३२६३	१८८.९८	३८.३५	९०२४
५९	मझुवा ठुलोस्वारा बेलडाँडा डाडे मोटर मार्ग	माटोको काम	१४१५८	२८००	५५.२७	३२६३	६२.९९	७.७२	१०९२९९
		नरम चट्टान	४३७		१६५.८३	३२६३	१८८.९८	२३.०७	१००८१
		नरम चट्टान	८९	२७१२	१६१.४३	३३५६	१९३.६३	३२.१९	२८६५
३४९	गिरानचौर सोर्ते सडक योजना	माटोको काम	७५५१।६७	२५००	५०.२७	३२६३	६२.९९	१२.७२	९६०५७
१६७	भंगेरी टारस्वारा मोटर मार्ग	माटोको काम	१३७९।८५	२४००	४८.६१	३२६३	६२.९९	१४.३८	१९८४०
								जम्मा	**३८२२३९**

५९

न्यून जनसहभागिता

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(२) अनुसार उपभोक्ता समितिबाट गराउन सकिने कामको प्रकृति, परिमाण, लाग्ने रकम, उपभोक्ता समितिले व्यहोर्नुपर्ने रकम र अन्य आवश्यक कुराहरु खलाउनु पर्ने उल्लेख छ।यस पालिकाको उपभोक्ता समिति गठन व्यवस्थापन तथा परिचालन सम्वन्धी कार्यविधिको दफा ७(३) अनुसार उपभोक्ता मार्फत संचालन हुने आयोजनाको प्रकृति हेरि लागत सहभागिताको ढाँचा र अनुपात तोक्नुपर्ने उल्लेख छ साथै यस पालिकाको नीतिगत निर्णयबाट उपभोक्ता समिति मार्फत सम्पन्न हुने निर्माण कार्यमा अनिवार्य १० प्रतिशत जनसहभागिता गर्नुपर्ने रहेको छ।पालिकाले आवुखैरेनी गोरखा भारतिय भूतपूर्व सैनिक समुह भवन निर्माण योजनाको रु ७१२६३८।२५ उपभोक्ता

			समितिसँग सम्झौता गरेको छ।सम्झौता अनुसार उपभोक्ता समितिको जनश्रमदान ५.७० प्रतिशतले रु ४०६३८।२५ हुने रहेको छ। अन्तिम मुल्याङ्कन रु ६९१३७१।४२ रहेकोमा उपभोक्ता समितिको ५ प्रतिशतले रु ३४५६८।५७ जनसहभागिता कट्टागरि रु ६५६८०२ भुक्तानी गरेको छ।यसरी पालिकाले तर्जुमा गरेको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यविधि २०७५ को व्यवस्था तथा पालिकाको नीतिगत निर्णय प्रतिकुलु हुनेगरि घटि जनसहभागितामा उपभोक्ता समितिबाट निर्माण कार्य गराउनु नियमसम्मत मान्न सकिदैन।कार्यालयले यसमा सुधार गर्नुपर्दछ।	
६०			**खर्चको प्रमाण** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(५) मा खर्चलाइ पुष्ट्याइ गर्ने प्रमाण काजगात समेतको लेखा राख्नुपर्ने उल्लेख छ। यस पालिकाले भौ नं १५० मिति २०७९।०१।०७ बाट व्यास क्षेत्र शिव पंचायन विकास कोषलाई रु १५१०००। भुक्तानी भएकोमा खर्चको प्रमाण संलग्न रहको छैन।यसरी खर्च लेखेको रकम पुष्ट्याँईको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु	१५१,०००
६१			**नर्म्सको प्रयोग** कार्यालयले सडक निर्माण योजना तर्फ विभिन्न निर्माण आइटमको दररेट राख्दा भवन विभागले तयार गरेको नर्म्स बमोजिमको दररेट राखी लागत अनुमान तयार गरेको छ। यस सम्वन्धमा केहि योजना नमुना छनौटगरि परीक्षण गर्दा तपशिल बमोजिमका सडक निर्माणका कार्यमा भवन विभागको नर्म्स राखी लागत अनुमान तयार गरि सोहि बमोजिम मुल्याङ्कन एवं भुक्तानी गरेको छ। कार्यालयलेविभिन्न भौ नं वाट उपभोक्ता समितिले कन्क्रिटको काममा तल उल्लेखित घनमिटरको काम भएकोमा सडक विभिगको दररेट प्रयोग नगरि भवन विभागको नर्म्स प्रयोग अवस्थामा देहायअनुसार रु २ लाख ६८ हजार बचत हुने अवस्था देखिएको हुँदा दर विश्लेषण गर्दा कम लाग्ने गरी विश्लेषण गरी सरकारी रकमको सदुपयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ।	

भौ नं	उपभोक्ता समितिको नाम	विवरण	परिमाण (घमी)	भवन विभिगको दर	सडक विभागको दर	फरक रकम
२९	चिसापानी टोल नेवार तथा गुठि मन्दिर जाने बाटो	एम २०	११।८७	१४६९९।२५	१२३४४	२७९५३
१५१	खत्रीगाउँ गाडापानी	एम १५	३४।१४	११३९०।४०	१०३२४	३९४६५

	मनकामना चोक सडक					
१९३	आधिखोला रिङ्गरोड मर्मत	एम १५	२५	११३९०।४०	१०३२४	२८९००
१९५	मित्रता मा वि देखि टार जाने बाटो	एम २०	१४।७९	१४६९९।२५	१२३४४	३४८३३
२०६	खैरेनीघाट कानाघाट सडक	एम २०	१८।३८	१४६९९।२५	१२३४४	४३२८४
२१३	बिच वजारबाट कृष्णमन्दिर सम्म जाने बाटो	एम २०	२०।०३	१४६९९।२५	१२३४४	४७१७०
२६९	नमुना खत्री टोल नाला निर्माण	एम २०	१०।२१	१४६९९।२५	१२३४४	२४०४४
२९०	विद्यालय सडक ढलान	एम १५	१९।७७	११३९०।४०	१०३२४	२२८५४
					जम्मा	**२६८५०३**

६२			**तारजालीको काममा बढि दर**	३६,०३३

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले निर्धारण गरेका कुराहरु तथा लागत अनुमान तयार गर्ने सिलसिलामा सिमेन्ट, फलामे डण्डी, ईटा, ढुङ्गा, माटो, कर्कटपाता, विटुमिन तथा इमल्सन, इन्धन, पोलिथिन पाइप, जी.आई पाइप, विजुलीका सामान, जी-आई वायर यस्तै निर्माण सामाग्रीको दरभाउ, मेशिन तथा उपकरणको भाडा वा कामदारको ज्याला निर्धारण गर्दा दररेट निर्धारण समितिले तोकेको दररेटको आधारमा रेट कायम गरी आयोजनाको कूल लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाले तारजालीको कामको ग्याविन जाली फ्याब्रिकेसन, एसेम्वलीङ र ढुङ्गा भर्ने सहितको दररेट विश्लेषणगरि सोहि बमोजिम लागत अनुमान तयार, उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता र मुल्याङ्कनगरि भुक्तानी गरेको छ। तपशिल बमोजिमका योजनामा उपभोक्ता समितिले मेसिन मेड जाली प्रयोग गरेको अवस्थामा समेत कार्यालयले फ्याब्रिकेसन, एसेम्वलीङ र ढुङ्गा भर्ने सहितको दरले भुक्तानी गरेको

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>
छ। यसरी मेसिनमेट तारजाली सप्लाई, एसेम्वलीङ र बोल्डर फिलिङको प्रति घ मि रु ३८७४.७५। हुनेमा पालिकाले फ्याव्रिकेसन, एसेम्वलीङ र बोल्डर फिलिङको प्रति घ मि ४०५६।२५ राखि अन्तिम मुल्याङ्कन एवं भुक्तानी गरेको छ। अतःतपशिल बमोजिमका भौचरबाट रु ३६०३३ बढि भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु
<table>
<tr><th>भौ नं</th><th>निर्माण योजना</th><th>ग्याविनको परिमाण</th><th>मेसिनमेड दर</th><th>फ्याव्रिकेसन सहितको दर</th><th>फरक दर</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>३२</td><td>अधेरीखोला तटवन्धन</td><td>६९</td><td>३८७४.७५</td><td>४०५६.२८</td><td>१८१.५३</td><td>१२५२५</td></tr>
<tr><td>५८</td><td>दारिमबोटे ढिक पहिरो नियन्त्रण योजना</td><td>१२९.५</td><td>३८७४.७५</td><td>४०५६.२८</td><td>१८१.५३</td><td>२३५०८</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>३६०३३</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>६३</td>
<td></td>
<td></td>
<td>
मेसिन प्रयोग भएकोमा म्यान्युल दरमा मुल्याङ्कन

सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारको शर्त वमोजिम प्राविधिक नाप जाँच गरी वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ। यस पालिकाले उपभोक्ता समितिसँग सम्झौतागरि सम्पन्न गरेको निर्माण योजनाको केहि नमुना छनौटगरि परीक्षण गर्दा उपभोक्ता समितिले तपशिल बमोजिमका योजनामा मेसिन प्रयोगगरि कार्यसम्पन्न गरेको अवस्थामा म्यान्युल दर राखि मुल्याङ्कन तथा भुक्तानी गरेको छ। यसरी म्यान्युल दर कायम गर्दा तपशिल बमोजिमका भौचरबाट उपभोक्ता समितिलाई रु ४२१७० बढि भुक्तानी भएको छ। यसर्थ बढि भुक्तानी भएको असुल गर्नुपर्ने रु
</td>
<td>४२,१७०</td>
</tr>
</table>

भौ नं	निर्माण योजना	कामको विवरण	परिमाण	मेसिन मिक्स्ड दर	म्यान्युयल दर	फरक दर	रकम
३७३	खेउसिङ्ग खानेपानी मर्मत तथा टयाङ्कि निर्माण	माटोको काम	५२.६०	६२.९९	५०४.७०	४४१.७१	२३२३४
३८९	योङ्ग स्टार युवा क्लव	माटोको काम	४२.८७	६२.९९	५०४.७०	४४१.७१	१८९३६
						जम्मा	**४२१७०**

६४

बढि परिमाण मुल्याङ्कन

सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारको शर्त वमोजिम प्राविधिक नाप जाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ। यस कार्यालयले उपभोक्ता समितिबाट निर्माण सम्पन्न गरेको मझुवा ठुलोस्वारा बेलडाँडा डाडे माटर मार्गको माटोको कामको वास्तविक कार्यसम्पन्न १३४७२.७२ घन मिटर रहेकोमा १४१५८.७५ परिमाण नापी तथा मुल्याङ्कनगरि उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गरेको छ।यसरी वास्तविक कार्यसम्पन्न भन्दा बढि ७०६ घन मिटर परिमाणको प्रति युनिट दर रु ६२।९९ ले रु ४४४७१ उपभोक्ता समितिलाई बढि भुक्तानी भएको छ।अतः बढि भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु

भौ न	निर्माण योजना	कामको विवरण	मुल्याङ्कर परिमाण	वास्तविक परिमाण	फरक परिमाण	दर	रकम
५९	मझुवाकुलो ठुलोस्वारा बेलडाँडा डाँडे	माटोको काम	१४१५८।७५	१३४७२।७२	७०६	६२।९९	४४४७१

४४,४७१

	मोटर मार्ग						
						जम्मा	४४४७१

६५ **डण्डीमा बढि भुक्तानी** २२,६७०

२९।२०७८।९।१३ सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलिमा भएको व्यवस्थाअनुसार सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको भुक्तानी गर्दा स्विकृत नर्म्स तथा जिल्ला दररेटका आधारमा प्राविधिक मुल्यांकन गरी भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ।यस पालिकाले यस वर्ष उपभोक्ता समितिबाट निर्माण सम्पन्न गरेको चिसापानी टोल नेवार तथा गुठि मन्दिर जाने बाटो निर्माण योजनाको ४८ मिटर लम्वाई खण्डको ढलान कार्यमा उपभोक्ता समितिले मेन बारमा १२ मिमिको ११ वटा डण्डी प्रयोग गरेकोमा १६ वटा डण्डीको नापि तथा मुल्याङ्कन गरि भुक्तानी गरेको छ।यसरी ४६९।९२ केजि डण्डी खपत भएकोमा ६८३।५२ केजि मुल्याङ्कन भई २१३।६० केजि को रु ११७।५५ को दरले रु २५१८९। उपभोक्ता समितिलाई बढि भुक्तानी भएको छ।यसर्थ बढि भुक्तानि रकम रु २५१८९ मध्ये जनसहभागिताको अंश रु २५१९ कट्टागरि रु २२६७० असुल गर्नुपर्ने रु

६६ **स्पेसिफिकेसन भन्दा फरक** ६३,८३३

सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारको शर्त वमोजिम प्राविधिक नाप जाँच गरी वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ।यस पालिकाले उपभोक्ता समितिसँग सम्झौतागरि सम्पन्न गरेको योजनाको केहि नमुना छनौटगरि परीक्षण गर्दा तपशिल बमोजिमका उपभोक्ता समितिले मेसिन मिक्स्ड कन्क्रिट प्रयोग गरेको अवस्थामा म्यान्युल दर राखि मुल्याङ्कन तथा भुक्तानी गरेको छ।यसरी फरक दर कायम गर्दा तपशिल बमोजिमका योजना रु ७०२१७ उपभोक्ता समितिलाई बढि भुक्तानी भएको छ।यसर्थ बढि भुक्तानी भएको रकममा उपभोक्ता समितिको १० प्रतिशत योगदान कट्टागरि रु ६३८३३ असुल गर्नुपर्ने रु

भौ नं	**निर्माण योजना**	**कामको विवरण**	**परिमाण**	**मेसिन मिक्स्ड दर**	**म्यान्युयल दर**	**फरक दर**	**रकम**	**बढि भुक्तानी**
९२	खानीखोला	एम २०	११।०५	१००००	१४६९९।२५	४६९९।२५	५१९२७	४७२०६

	जलदेवी महिला समुह भवन निर्माण							
३५०	डुम्रीडाँडा सामुदायिक भवन निर्माण	एम २०	८।०६	१२४३०	१४६९९।२५	२२६९।२५	१८२९०	१६६२७
						जम्मा	**७०२१७**	**६३८३३**

६७			**खानेपानी पाईप खरिद** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारको शर्त वमोजिम प्राविधिक नाप जाँच गरी वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ।कार्यालयले उपभोक्ता समितिसँग सम्झौतागरि सम्पन्न गरेको घलेडाँडा खानेपानी आयोजना सम्वद्ध फाँटवारी परीक्षण गर्दा उपभोक्ता समितिले १९०० रनिङ मिटर ३२ मिमि ६ केजिएफ नापीको एचडिपिई पाईप खरिद एवं प्रयोग गरेकोमा कार्यालयले ३२ मिमि १० केजिएफको नापी तथा मुल्याङ्कन कायमगरि उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गरेको छ।यसरी ३२ मिमि ६ केजिएफ एचडिपिई पाईपको दर ६३.८५ प्रति रनिङ मिटरले मुल्याङ्कन हुनुपर्नेमा ३२ मिमि १० केजिएफको दर ९४.६३ प्रति रनिङ मिटरको दरले मुल्याङ्कन कायम हुदा १९०० रनिङ मिटर पाईपको प्रति रनिङ्ग मिटर ३०.७८ ले रु ५८४८२। बढि भुक्तानी भएको छ।यसर्थ बढि भुक्तानी रकममा उपभोक्ता समितिको जनसहभागिताको अशं १० प्रतिशतले रु ५८४८। घटाई रु ५२६३४ असुल गर्नुपर्ने रु	५२,६३४
६८			**क्षेत्राधिकार बाहिरको खर्च** आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७५ को नियम ३५(२) मा खर्च गर्ने वा खर्चको निकासा दिने अधिकारीले खर्च गर्नुपूर्ब उक्त जिम्मेवारी आफ्नो कार्य क्षेत्रभित्रको हो होइन यकिन गरेरमात्र भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले खर्च गर्दा गुणात्मक प्रतिफल आउने कृयाकपालहरुमा खर्च गर्न अग्रसर हुनुपर्दछ। यस पालिकाले सो कुरा बिचार नगरी तपशिल बमोजिम आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र नपर्ने सरकारी निकायको खर्च लेखेकोले नियमसम्मत मान्न सकिदैन।	

भौ न मिति	खर्च गरिएको निकाय	कामको विवरण	भुक्तानी रकम
१५	नेपाल टेलिकम	भवन मर्मत	१४८२१६
१४७	नेपाल मगर समाज तनहुँ	ट्रस भवन निर्माण	१०००००
१४६	मालपोत कार्यालय तनहुँ	भौतिक पूर्वाधार व्यवस्थापन	२९२२१६
	जम्मा		**५४०४३२**

६९

सामुदायिक वनबाट रकम प्राप्त नगरेको

३४३,५५४

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ ख मा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्रि तथा उपयोग सम्वन्धी वार्षिक कार्ययोजना वनाई सम्वन्धीत तहवाट स्वीकृत गराउनुपर्ने र सामुदायिक वनले वन पैदावारको विक्रि वापत प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत रकम पालिकामा वुझाउनुपर्ने व्यवस्था छ । जिल्ला वन कार्यालयवाट प्राप्त विवरण अनुसार यस पालिका अन्तर्गत देहायका सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्रि वापत रु ३४३५५४०। प्राप्त गरेकोमा उक्त रकमको १० प्रतिशतले हुने रकम रु ३४३५५४ यस पालिकामा वुझाउनुपर्नेमा वुझाएको छैन भने उक्त रकम उठाउन स्थानीय तहले कुनै पहल समेत गरेको देखिएन । उक्त रकम असुल गर्नुपर्ने रु

समुहको नाम	ठेगाना	मु अकर	जम्मा विक्री	१० % रकम
वेसारे पाखा राँगीभिर	आवु ६	५६०६०	२९९३८४	२९९३८
थामडाँडा	आवु ५	२२०६६६	१२४८४७५	१२४८४७
लाव्दी	आवु ५	१३५८१५	७६८४००	७६८४०
रानीवन	आवु ६	१९७०७०	१११९२८१	१११९२८
		६०९६११	**३४३५५४०**	**३४३५५४**